

Híresk egy istenben, híresk egy házában,
Híresk egy isten örök igazságban,
Híresk Magyarország feltámadásában! Amen.

1942. március 10. kedd

Ara: 12 fillér

DEBRECZENI UJSÁG

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL
FERENC JÓZSEF-ÚT 56. SZÁM.
TEL.: 21-90. ÉJJELE 10-TŐL 23-48

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
NEGYEDÉVRE 3 P 70 FILLER,
HAVONTA 3 PENGO.

TRIANON 22.) 10 OLDAL | KER. POLITIKAI NAPILAP | XLVI. EVFOLYAM, 56. SZÁM

Feltétel nélkül megadták magukat Jáva szigetének védői

Szurabaja és Rangoon elesett — Uj-Guineában két partraszállást hajtottak végre a japánok — Rendkívüli haditanácsra ült össze az ausztráliai kormány — Japán megszerezte a tengeri uralmat a Csendes óceán déli részén — Ribinszk repülőgépgyárát elpusztították a német repülők — Pokoli bombatámadást intéztek az olaszok Málta szigete és La Valetta kikötője ellen

Ujabb bombatámadás Páris ellen a nagy temetés alatt

Berlin, március 9. A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának: A véderő főparancsnokság közli: A keleti arcvonal déli szakaszán tovább is súlyos elhárító harcok folynak. Az ellenség az arcvonal többi szakaszán is tovább folytatja eredménytelen támadásait. Támadó vállalkozásaink helyi jellegű sikerrel végződtek. Az ellenség utánpótlási vonalai ellen intézett légitámadások során egyedül a waldai vidéken 36 szállóhívóerőt értek súlyos találatok. Harci repülőgépeink éjszakai támadást intéztek Ribinszk ellen és a legnagyobb méretű bombákkal több szóró eltaláltak az ottani repülőgépgyárakat. Március 6-8 között a Szovjet 62 páncélfokost vesztett. Észak-Afrikában brit felderítő osztagokat vetettünk vissza. Hatásos légitámadásokat intéztünk ellenséges célpontok, mindenképp Töbrük kikötője ellen. Gabut repülőterén megsemmisítettünk négy

földön vesztglő brit repülőgépet. Éjjel-nappal folytattuk Málta repülőtereinek bombázását. A Nagybritannia ellen folyó harc során a hétfőre virradó éjszaka robbanó és gyújtóbombákkal araszítottuk el a Humber és Tyne mellett fekvő kikötők berendezéseit. Német vadászok Anglia déli partvidékén megsemmisítették 6 záróléggömböt és fedézetű fegyvereikkel felgyújtottak egy kis kereskedelmi hajót. A brit légihaderő vasárnap támadást intézett a megszállt nyugati területek, így Páris ellen is. Vadászgépeink és a légvédelmi tüzérség lelőtt 8 támadó repülőgépet. A brit bombázók a március 9-ére virradó éjszaka támadást intéztek néhány nyugatnémetországi helység ellen. A támadásnak a polgári lakosság körében igen kevés áldozata van. Több középület megrongálódott. Négy támadó repülőgépet lelőttünk. (MTD)

hosszabbításához, vagy egyszersmindenkorra lerázza az angol imperializmus igáját, amely imperializmus több mint egy évszázad óta üldözte, kizsákmányolta és elszegényítette Indiát. Határtalan örömmel üdvözöljük Subhas Chandra Bose üzenetét és ígérjük, hogy mint vezért követni fogjuk. Teljes mértékben bízunk benne, hogy Bose végső és teljes győzelemre viszi az indiai függetlenségért megindult harcot. (MTI)

Bangkok, március 9. (Német TI)

Szurabaja és Rangoon elesett

Sanghaj, március 9. (NST) A saigoni rádió jelentése szerint Japán rohamcsapatok elérték és megszállták Surabaját. Surabaja a legfontosabb kikötőváros Jáva északkeleti partján.

Tokió, március 9. (Német TI) Most vált ismeretessé, hogy a burmai hadszínterén küzdő japán csapatoknak Shojiro Aida altábornagy vezette anakidején a Francia-Indokína déli részén végrehajtott partraszállási műveleteket. (MTI)

Tokió, március 9. (Német TI) A császári főhadiszállás közli, hogy a japán csapatok március 8-án, 10 órakor befejezték Rangoon megszállását, miután a város környékén tartózkodó ellenséges főerőket teljesen megsemmisítették. Egyidejűleg közlik azt is, hogy a

A tokiói, sanghaji, hangkongi, bangkoki, penangi és sonani rádióban az indiai hadiállat állást foglaltak Bose indítványa mellett. Valamennyien hangsúlyozzák, hogy ült India felszabadulásának órája és hogy az indusok mind a távolkeleten, mind Indiában egy emberként állnak a nagy vezér mögött. Az indusok Bosénak a „Deshbandeu” címet adták. Ez a legnagyobb kitüntetés, amelyben csak nagy hindu harziakat részesítenek. (MTI)

Rangoonról, 50 mérföldnyire északra fekvő Pegu március 7-én délután Japán kézbe került. A japán csapatok, amelyek február 10-én elfoglalták Martabaut, üldözni kezdték a menekülő ellenséget és február 16-án és 17-én áttörték a Bilin-folyónál létesített erős ellenséges védelmi állásokat. Ezután a Sittang-folyótól keletre megsemmisítették egy ellenséges hadosztályt. A japán csapatok a március 3-ára virradó éjszaka kikényszerítették az átkelést a Sittang-folyón és megugyanazon a napon megindult a támadás Rangoon ellen. A főhadiszállás közleménye végzetül megátapítja, hogy a japán csapatok Rangoon elfoglalásával elérték a Burmai arcvonalon eléjük kitűzött főcél. (MTI)

Bombaeső hullott Málta szigetére és La Valetta kikötőjére

Róma, március 9. (Stefani) Az olasz főhadiszállás 646. sz. közleménye: A kirendelt arcvonalon osztagaink gyors és eredményes ellentámadással visszaverték tüzérségi támogatással előretörő angol felderítő egységeket. A tegely repülőgépei éjjel-nappal bombázták Töbrük kikötőberendezéseit, amelyekben nagy pusztítást vittek véghez és sikeres találatokat értek el a kikötőben horgonyzó ellenséges hajókon is. A nappali támadást kísérelő olasz vadászgépek harcra borsátkoztak a számbelileg túlsúlyos angol légierővel és sikeresen biztosították a bombavetőket zavartalan munkáját. Egy ellenséges repülőgépet lelőttünk, hat saját repülőnk nem tért vissza támaszpontjára. Málta szigetének légi kikötőiben is kiváló eredményeket ért el az olasz és német légierő ismételt támadásaival. Az Egei-szigetek ellen intézett ellenséges légitámadás során

egy wellington gép találat következtében a tengerbe zuhant. Egy kapitányból és hét katonából álló legénysége fogságba esett. (MTI)

Hadműveleti övezet, március 9. A Stefani-iroda különtudósítója jelent: Olasz és német repülőalakulatok hatalmas, minden eddiginél nagyobb erejű bombatámadást intéztek Málta repülőtereit és La Valetta kikötője ellen. Sok nagyméretű és legnagyobb méretű bombát dobtak le a cölökre és elpusztítottak raktárépületeket, repülőterit berendezéseket. Több ellenséges gépet a földön elpusztítottak. La Valetta kikötője olyan bombaesőt kapott, hogy valósággal pokoli pusztítás képét mutatja. Málta szigetén egész éjszaka tartottak a légiraidók. Néhány földalatti óvóhely, ahol az ellenség gyárakat és raktárakat rendezett be, beomlott. Több tüzelőanyag és lőszerraktár kigyulladt.

A japánok kivívták a délkinai tengeri uralmat

Berlin, március 9. (Német TI) A heti beszámolóban a véderő főparancsnoksághoz beosztott Krause alezredes ezeket mondotta: Az elmúlt hét háborús eseményei közül különösen két esemény emelkedik ki, amely csaknem jelképes jelentőségű: Batavia bevétel a japánok és Páris bombázása az angolok részéről. Wavell az elkerülhetetlenül vált javai szerencsétlenségére való tekintettel lemondott a hollandindiai szigetek főparancsnokságáról, amelyet megbízták és Indiába vonsult vissza. Ugyanebben az időben Stimson amerikai hadügyminiszter kijelentette, hogy a hollandindiai és ausztráliai segélykiáltások nem maradtak meghallgatás nélkül. A pusztai ígéretek azonban egymagukban nem segítettek a japánok akadályt nem ismerő hadvezetésével szemben. A szövetségesek hajóhadát a Surabaja és Batavia előtt lezajlott tengeri ütközetben ugyiszólván teljesen megsemmisítették. E harci

cselekmények alkalmával a japán haditengerészet és harci repülőgépek 6 cirkáló, 6 torpedórombolót, 7 tengeralattjárót, egy ágyúszázdot és egy aknakutatóhajót elsüllyesztettek. Ezzel Japán végérvényesen megszerezte a tengeri uralmat a Csendesóceán déli részén. Március 7-én a japán császári főhadiszállás büszkén foglalhatja össze az eddig elért eredményeket. A háború kitörése óta nem kevesebb, mint 114 ellenséges csatahajót küldtek a tenger fenekére: 53-at megrongáltak és négyet zsákmányul ejtettek, 105 ellenséges kereskedelmi hajót, összesen 600 ezer tonna ürtartalommal elsüllyesztettek, 91-et, összesen 360 ezer tonna ürtartalommal súlyosan megrongáltak. Erthető ezek után, ha Londonban a hatalmon lévők a maguk részéről olyan eredményekkel akarják ellensúlyozni az egymásra torló veszélyeket, amelyeket más hadszíntereken érnek el, vagy amelyeknek elérését szinlelik. Csak ez

Ült India felszabadulásának órája

Berlin, március 9. (Német TI) Az Európában élő hindusok március 7-én Berlinben értekezletre ültek össze. Nambiar ismert hindu újságíró javaslatára egyhangúan elhatározták, hogy Bose szabadságra felhívó kiáltványára határozati javaslatlal válaszolnak. A határozati javaslat többek között ezeket mondja: A legutóbbi események, különö-

sen a keletázsiai háború lefolyása, korunk egyik legfontosabb és legégetőbb problémájává tették India jövőjének kérdését. Ez a kérdés nekünk hinduknak létkérdés, melynek nemzedékekre kiható megoldásától 388 milliónyi honfitársunk élete és jóléte függ. India most az előtt áll, hogy vagy hozzájárul a rabszolgasághoz és a nyomor meg-

zel a szándékukkal magyarázható és érthető meg az a légitámadás, amelyet az angol repülők volt szövetségesük fővárosa, Páris ellen intéztek. Ugyanazok az emberek, akik 1940. június elején, amikor a német léghaderő Páris környékén bombákkal árasztott el repülőtereket és hadifüzemeket, a sajtó és rádió propagandájuk révén világossá tették, hogy a "német barbárok" bombázták Páris, a fény városát, ugyanazok az emberek most parancgot adtak bombázórajainak arra, hogy robbanó és gyújtóbombákkal árasztják el a keleti német elhárító seregek a hiába támadó bolsevisták veszteségei arra kényszerítik Crippset, hogy végre egyszer bizonyítékot szolgáltatson Sztálinnak arra, hogy Anglia saját maga is kezdeményez valamit. Keletáziában Anella hatalma Japán feltartóztatlan mikrólyesapáitól szét hullóban van, Churchill és Cripps azonban meg akarják mutatni a világnak hogy a hatalma még mindig erős ahhoz, segítsen az elvérző szövetségeseken. Páris bombázása veszélytelennek és alkalmasnak látszik a célra. (MTI)

Pigniczky István

A szegedi hírneves Brauswetter órásnak tanítványa a 12 évig elcsorduló szakmunkása volt.

CSAPO-UTCA 12 SZAM.

Jáva védői kapituláltak

Tokió, március 9. (Német TI) Mint a Domei Iroda megbízható forrásból értesül, az egész Jáva holland haderő hétfőn délelőtt 10 órakor elfogadta a feltétel nélküli megadásról japán felszólítását, és megszüntette az ellenállást. A sziget feletti uralmat átadták a japánoknak. Hadseregparancsba rendelték el az ellenségeskedések beállítását. Az ellenséges haderő 93 ezer főnyi holland és 5 ezer főnyi ausztrálai, angol és amerikai csapatból állt. Az ellenséges csapatok megadása a japán csapatok március 1-én történt partraszállástól számított 9 napon belül következett be. (MTI)

Tokió, március 9. (Stefani) A Domei Iroda megállapítja, hogy Jáva fő kormányzója a küzdelem beállítására a Kalidjapi rádióállomás mikrófonjába adta ki a parancsot. A parancsnak haladéktalanul eleget tettek. A japán erők parancsnoka vasárnap délután találkozott a holland fő kormányzóval, aki előbb csak Bandoeng meghódítását ajánlotta fel, később azonban beleegyezett abba, hogy az egész Jáva feltétel nélkül megadását adja.

Rádióban olvasták fel az ellenségeskedés beszüntetését

Tokió, március 9. (Német TI) A Jáva holland indiai haderők feltétel nélküli megadásáról az alábbi részletek váltak ismeretessé:

Március 7-én a bandoengi arcovatszakaszon megjelent a japán főparancsnoknál fehér zászlóval Pressmann holland vezérőrnagy és fegyverszünetet kért. A japán főparancsnok Bandoang vidékén küzdő ellenséges haderők feltétel nélküli megadását követelte. A követelést végül elfogadták.

A rákövetkező nap délutánján 3 órakor Starkeberg holland indiai fő-

kormányzó megérkezett a Bandoeng től északra fekvő Kalidjapi repülőterre és közölte a japánokkal, hogy a jávai haderő hajlandó megadni magát. A megadás kiterjedt azokra az ellenséges egységekre is, amelye-

Két partraszállás Új-Guineában

Canberra, március 9. (OFI) Hivatásosan közlik: Vasárnap a kora reggeli órákban ellenséges tengeri erők és több szállítóhajó jelent meg Salamua közelében, Új-Guinea északi partján. A tengeri erők csapatokat tettek partra.

Rövidesen más helyen is japán csapatok szálltak partra. Ezt a partraszállást japán elhárítók és torpedó rombolók fedezték, ágyútűzzel árasztották el a Lae városát, amelynek közelében a partraszállás történt. Ugyanakkor japán repülőgépek bombázták a várost. A salamuai partraszállást motoros oszánokkal hajtották végre, amelyeket a hadi-

Pearl Harbort újra tönkrebombázták!

Tokió, március 9. (Német TI) Hivatásosan közlik: A japán haditengerészet légi-kötélkei a március 5-ére virradó éjszaka meglepetésszerű támadást intéztek Pearl Harbort ellen és sajtó veszteség nélkül több tonna robbanóanyagot dobáltak az ottani haditengerészeti szertárra.

Támadó háborút sürget Amerika

Washington, március 9. Fraser újdelvidi miniszterelnök kijelentette, hogy terveket dolgoznak ki, amelyek szerint Nagy Britanniával és az Egyesült Államokkal együtt offenzívába mennek át. A miniszterelnök szerint Újdelvid el van szánva arra, hogy Nagybritanniával és az Egyesült Államokkal támogatásával minden körülmények között megvédje területét.

Róma, március 9. (Stefani) A Giornale d'Italiaban Virginia Gayda főszerkesztő megemlíti, hogy Kerman ezredes Amerikában most megjelent könyve, amely offenzívát sürget, Olaszországot kívánja a támadás főcélpontjaként odaállítani. Ha az Egyesült Államok elpusztítanák Olaszországot, jelent ki Kerman, Dakar, Szuez

Újabb angol légitámadás Páris ellen

Berlin, március 9. (NTI) A Páris elleni március 3-i angol légitámadás temetési szertartása alatt néhány angol repülőgép ismét megtámadta Párisot. Berlinben még nem tudnak részleteket erről az újabb angol támadásról.

Vichy, március 9. (OFI) Angol bombázók vasárnap délután fél 6 órakor ismét megjelentek Páris környékére. Poissyre bombákat dobáltak le. A támadásnak több ember esett áldozatul. (MTI)

FOLEG VERSAILLES ELLEN IRÁNYULT A TÁMADÁS

Berlin, március 9. Az angol léghaderő Páris ellen intézett újabb támadásáról a német birodalmi fővárosban még nincsenek részletes jelentések. Annyit lehet csak megállapítani, hogy ez a támadás főleg Versaillesre irányult. Az áldozatok számáról nincsenek még hírek, annyi azonban valószínűnek látszik, hogy ezúttal nem követelték sok áldozatot az angol légi bombák.

Berlinben különös feltűnést kelt az a körülmény, hogy a második angol légitámadás az első merénylet áldozataiért rendezett nemzeti gyásznap alkalmával következett be.

Stockholm, március 9. (NST) Vasárnap este illetékes londoni helyen is jelentették a német részről közölt Páris elleni újabb légitámadás híreit. A londoni közlemény szerint a brit légierő vasárnap támadást intézett a Páris melletti Poissy ellen. A

ket Soerabaja vidékén szintén bekerítették. A megadás feltételeit az Isola szállóban beszélték meg. A holland indiai fő kormányzó ezután a rádióban felhívta haderőit az ellenségeskedések beszüntetésére. (MTI)

hajók eresztettek vízre. Ugyanezek a hadhajók zárótűzet adtak a partraszálló katonák védelmére. A partraszálló erők jelentősen nagyok. Salamua 650 kilométernyire északkeletre fekszik a York-foktól, Ausztrália legészakibb pontjától. A York-fó kés Port Darwin közötti távolság mintegy 1500 kilométer. (MTI)

Amsterdam, március 9. (Német TI) A brit hírszolgálat jelentése szerint Curtin miniszterelnök rendkívül üdésre hívta össze az ausztráliai háborús kormányt, hogy a japánok újguineai partraszállásával kapcsolatban uhozandó intézkedéseket megtárgyalják. (MTI)

amelyet az amerikaiak a decemberi tömegtámadás után újjól fel akartak építeni.

A japán repülők a szertáron kívül több fontos katonai berendezést is szétromboltak. Az ellenség légyvadász tüzérsége képtelen volt a támadás eredményét csökkenteni.

Irak és Délamerika kérdései maguktól megoldódnának, mert Olaszország elfoglalása biztosítaná a szövetségeseknek a Földközi tenger uralmát és megnyitná a kapukat Németország felé.

Gayda ezzel kapcsolatban kifejté, hogy az olaszok örülnének, ha az ellenség megkísérelné a fényes kijátások magyarlásait, mert emberre akadna Olaszországban. (MTI)

ROOSEVELT MA RÁDIOBESZÉDET MOND

Washington, március 9. Roosevelt elnök kedden délelőtti közép-európai idő szerint 13 óra 55 perckor beszédet mond a rádióban New Deal kérdéssel.

közlemény nem tartalmaz további részleteket.

VICHY MEGTORLO INTEZKEDÉSE: ELKOBÓZZAK A FRANCIAORSZÁGI ANGOL VAGYONOKAT

Vichy, március 9. (NST) Vichyi kormánykörökben bizonyosra veszik, hogy Pétain marsall kormánya a Páris elleni brit légitámadás megtorlásául tűrvényt bocsát ki, amellyel elkoboznak Franciaországban minden angol vagyontárgyat. Az elkobozott vagyontárgyakat áruba bocsátják és ellenértéküket a légitámadás sújtotta családok támogatására fordítják. Az említett körökben megjegyzzik, hogy a legközelebbi napokban még nem kerül sor a törvény kibocsátására.

MEXIKÓ KORMÁNYZÓJA BELEHALT SÉRÜLÉSEIBE

Genf, március 9. (Német TI) Mint New Yorkból jelentik, Alfredo Zarate Albarrana, mexikó állam kormányzója belehalt a csütörtöki merénylet során szenvedett sérüléseibe. Ortop Rubio, volt államelnök fia tagadja, hogy a merényletben részt vett volna. (MTI)

VASÁRNAP 19 REPÜLŐT VESZTETEK AZ ANGLOK

Berlin, március 9. Katonai helyről jelentik a Német TI-nek: Eddigi jelentések szerint az angolok vasárnap 19 repülőgépet veszítettek, mégpedig 14 gépet nyugaton, 5 gépet a Földközi tenger vidékén.

MINGARADONT ELFOGLALTÁK A JAPÁNOK

Tokió, március 9. (Német TI) A Tokió Asahi Shimbunnak a burmai harcsterről érkezett jelentése szerint a Rangoontól északra fekvő Mingaradont, Burma legnagyobb légi támaszpontját japán csapatok vasárnap közvetlenül Rangoon megszállása előtt nagy bekerítő hadmozdulattal elfoglalták. (MTI)

NÉMET LÉGITÁMADÁS ANGLIA KELETI PARTJAIN

Berlin, március 9. (Német TI) A hétfői hadjelentés közölte, hogy a német léghaderő Anglia keleti tengerpartján táma-

Apolló filmszínház

Ma kedden és szerdán utoljára Karády Katalin, Nagy István és Bulla Elma főszereplőkkel

Kisértés

Csak 16 éven felülteknek!

dásokat intézett kikötők ellen. Mint a véderőparancsnokság közli, ezek a kikötők New Castle fontos szénkikötő és Hull kikötők voltak. New Castle a második legnagyobb hadihajóépítő központ. Hull kikötőjében az ottani olajsajtók voltak a központjai a német támadásoknak.

PAPEN BERLINBE UTAZIK JELENTÉSTÉTELRE

Berlin, március 9. Illetékes német helyről közlik: A Wilhelmstárszen egy feltett kérdésre válaszával kijelentették, hogy von Papen ankarai német nagykövetet a hét folyamán jelentésteleire Berlinbe várják. (MTI)

EGY NAP ALATT 24 OROSZ REPÜLŐGÉP PUSZTULT EL

Berlin, március 9. (Német TI) Eddig március 8-án összesen 24 repülőgépet veszített, beérkezett jelentések szerint a Szovjet március 22-t légi harcokban semmisítették meg, egyet a légvédelmi tüzérség lőtt le, egy pedig a földön pusztult el. (MTI)

NAGY MEGDÖBBENÉS WASHINGTONBAN

Genf, március 9. (Német TI) Washingtonból jelentik: Washington hivatalos körében igen nagy megdöbbenést keltett a japán haditengerészeti légi haderő Pearl Harbort ellen intézett második támadása. A támadás híreiről mindeddig nem merltek közölni. (MTI)

ÚJ SZAKASZBA LÉPETT A JAPAN HADJÁRAT

Róma, március 9. (MTI) A Tejbana megállapítja, hogy a távolkeleti háború Hollandia-India megszállásával és a burmai előnyomulással új szakaszba lépett. A Tribuna elkövetője szerint stratégiai szempontból Ausztrália még Jávánál is rosszabb helyzetben van. Miközben a távolkeleti háború ilyen kedvezően folyik, Európában a tengelyhatalmak kötik le az ellenség főerejét. A kemény téli időszak véget ért és a legnagyobb bizakodással tekinthetünk a jövő elé.

Rooseveltné Angliába utazik

Stockholm, március 9. A Nya Dagligt Allehanda newyorki tudósítója jelenti, hogy Rooseveltné a legközelebbi időben belől Angliába utazik, ahol az angol-amerikai viszony megjavításán szándékoszik dolgozni. (MTI)

Stockholm, március 9. (Stefani) Az Allehanda londoni levelezője jelenti, hogy Jáva és Rangoon elvesztése mély megdöbbenést keltett Angliában és megjegyzésekre adott okot. Az utcaikon, vendéglőkben, irodákban és gyárakban hangos szóval, élesen bírálják a kormányt, mindenki azt kérdezi, vajjon érdemes-e elviselni a legsúlyosabb áldozatokat ilyen eredményekért. A kormány legutóbbi megszorító intézkedései még fokozták az angol közönség idegességét. (MTI)

Zürich, március 9. (Bud. Tud.) Churchill az alsóházban a legközelebb közölni fogja az angol kormány határozatát az indiai kérdésben ezzel kapcsolatban londoni politikai körökben híre jár, hogy a deminimium alkotmányt a háború utána határozott és kötelező formában fogják megígérni.

Vigszínház

Ma utoljára!

A legizgalmasabb artista-dráma

A 3 Codona

Igaz történetet a varieték és cirkusok világából.

Tavaszi
retikül-különlegességek
divatos bőrkosztyúk, női sálak, selyem harisnyák nagy választékban. Fehérnemű különlegességek

Tóthfalussynál
Piac-utca 40. Piac-utca 16.

Ma nyílik meg az országgyűlés negyedik ülészaka

Mint már megírtuk, kedden megnyílik az országgyűlés negyedik ülészaka. Délben 12 órakor a képviselőház tart formális ülést a legközelebbi ülésnek napirendjére kitűzött ülészakaváltozás következtében szükségesé váló választásokat. Csak a választások megejtése, tehát a ház újjáalakulása után kerülhet sor az érdemi munka megkezdésére, amit valószínűleg kormányhatározat fog bevezetni s ebben tájékoztat-

ják az országgyűlést a legközelebbi munkaprogramról.

A felsőház kedden délután 5 órakor tartja meg ülését és nyomban megejtí a választásokat.

Bárdossy László miniszterelnök, — amint már közöltük, — gyengédek és orvosi tanácsra nem járhat be hivatalába s gyógykezelés céljából felvettette magát az egyik fővárosi szanatóriumba.

Kormányzói elismerés Révész Imre püspöknek

Budapest, március 9. (MTI) A Kormányzó a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére dr. Révész Imre tiszántúli ref. püspök, a debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetem volt ny. r. tanárá-

nak, a tudományos szakirodalom művelése és az egyetemi oktatás terén szerzett érdemei elismeréséül az egyetemi nyilvános rendes tanári címet adományozta.

A Tenyészállatvásárra

Féláru utazási igazolvány

már kapható

lapunk kiadóhivatalában

Ferenc József-ut 56.

(Megyeháza mellett)

Az 50 éves férfi és a 26 éves leány megrázó szerelmi tragédiája

A leány közös megegyezéssel agyonlőtte a vőlegényét, aztán öngyilkos lett

Csak hétfőn délután derült fény arra a kettős szerelmi tragédiára, amely szombaton történt Budapesten a Böszörményi út 36. b. számú bérházban. Itt lakott vitéz Szakvály János ny. állami főtisztviselő, akinek takarítónője, Kovács Jánosné átlőtt fejével a lakásában. Ugyancsak ott holtan feküdt a kereveten Pelsőczy Magda 26 éves leány, a Wekerle-uradalom nyáregyházi birtoka intézőjének leánya. A mentők az eszméletlen állapotban levő Szakvály Jánost a legközelebbi kórházba szállították, de még mielőtt a műtőbe vihették volna, a hordágyon kiszenvédett.

A rendőri bizottság a helyszínrre érkezve, tisztázta a dráma felfedezésének körülményeit. Pelsőczy Magdát a hálószoba kerevetén rózsaszín pongyolában és házi cipőben találták. Ugy feküdt, mintha mélyen aludna. Balkeze a takarója alatt volt, jobbkeze azonban párnája alá fúródott s nagy meglepetésre 6.35-ös Browning-pisztolyt szorongatott. Kihallgatták a takarítóasszonyt, akinek vallomása némely támaszpontot adott a nyomozóknak.

Kovácsné elmondta, hogy Pelsőczy Magda, aki tudomása szerint menyasszonya volt gazdájának, négy nap óta tartózkodott a lakásban. Pelsőczy János nyugalmazott MÁV főtisztviselő leánya volt, ugyanebben a Böszörményi-úti házban laktak. Vitéz Szakvály János és Pelsőczy Magda között évek óta tartott a szerelem. A főtisztviselő 1934-ben özvegyült meg, felesége, akivel harmonikus családi életet élt, nyári időben, egy halatoni nyaralásnál tudgyulladásban betegedett meg és ekkoriban halt meg. Kislánya maradt árva, akinek vitéz Szakvály azóta Sopron-

ban neveltet. Az 50 éves férfi a lépcsőházban ismerkedett meg Pelsőczy Magdával, miután hosszú ideig összetört lélekkel gyászolta feleségét. Akkoriban öngyilkos is akart lenni, de tettében megakadályozták. Pelsőczy Magda volt életének új értelme. A leány mellett visszanyerte régi kedélyét, sokat jártak együtt szórakozni.

Pelsőczyék nemrégiben kerültek el Budapestről a nyáregyházi Wekerle-birtokra. Kovácsné szombaton délután egy géprüssal címzett borítékot vett át Pelsőczy Magdától azzal, hogy vigye el a címzettnek. Buda egyik távoli részébe szölt egy orvos címére a levél, amelynek hátlapján feladóként vitéz Szakvály János szerepelt. Kovácsné a címzett orvost nem találta, ellenben, amikor hazatért és bement a lakás belső szobáiba, hogy éjszakára megvesse az ágyakat, a hálószoba kerevetén holtan találta Pelsőczy Magdát, a belső szobában pedig eszméletlenül átlőtt fejével a gazdáját.

Két búcsúlevél feküdt az asztalon. Mindkettőt Pelsőczy Magda írta. Egyik „Gini nénié”, a másik „Édesanyámnak” szöveget. Útrakészen állott Pelsőczy Magda dísznőbőr bördöndje, rajta ez a cédula: „Kérem elküldeni szüleimnek!”

A helyszín adataiból sok mindenre következtet a rendőrség. A körülményekből megállapították, hogy Pelsőczy Magda nem tudni milyen okból, agyonlőtte szerelmét, azután szívenlőtte magát. Pistolyából, amelyet párnája alatt göcsösen szorongatott, két golyó hiányzott. Ugy látszott, álmában lőtte agyon a szomszédos szobában oldalhelyzetben fekvő Szakvály Jánost, majd rögtön utána önmagát.

Ruházkodásra nem lesz gondja

ha bizalommal fordul

Kőrösi László céghez

Ferenc József út 38.

val végzett. A gépelt levél különös útjából következtettek arra, hogy a dráma első felvonása már kora délután lepergehett, amikor a titokzatos levéllel Pelsőczy Magda Kovácsné elküldte hazulról.

Közben a levelekből kiderült, hogy vitéz Szakvály János és Pelsőczy Magda közös

megegyezéssel választották a halált, bár a levelekből sem derül ki, hogy milyen okból. Annyi azonban bizonyos, hogy előbb vitéz Szakvály János sebesült meg halálosan szerelmese kezétől, s azután törjött a gyönyörű fiatal leány öngyilkossága.

Dr. Sauerhorn Ferdinánd berlini egyetemi tanárt a debreceni egyetem tiszteletbeli doktorrá avatja

Budapest, március 9. (MTI) A Kormányzó a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére megengedte, hogy a debreceni Tisza István Tudományegyetem dr. Sauerhorn Ferdinánd titkos udvari tanácsos, berlini egyetemi ny. r. tanárt,

a Charité sebészeti klinikának az igazgatóját az orvostudományok művelése terén szerzett kimagasló érdemei elismeréséül az orvostudományok tiszteletbeli doktorává avassa és részére a tiszteletbeli doktori oklevelet kiszolgáltassa.

Révész püspök nagy beszéde az Ispotály 413 éves évfordulóján

A debreceni ispotályi református egyházzrész vasárnap délelőtt tartotta meg ünnepélyes keretek között, fennállásának 413 éves jubileumát. Az ünnepélyes alkalomból D. dr. Révész Imre püspök tartott az emlékektől megszentelt falak között ünnepi prédikációt az adakozás tulajdonképeni jelentőségéről.

Beszédeben a püspök kifejtette, hogy az emberek rendszerint azért alamizsnálkodnak, hogy a szánalom látványától megszabaduljanak. Jézus nem azért ad nekünk alamizsnát, hogy szánakozását elűzze, hanem, hogy könyörüljön. Ő utána nyúl a szakadékba az embernek és megkeresi a mélységben. És ha már mi is vettünk könyörületet, csak akkor tudunk azt gyakorolni is. Ige nélkül nincs könyörület.

— Az Ur Jézus megváltottainak, juhainak és bárányainak — folytatta tovább a püspök — sohasem lehet irányadó, hogy kívülről államtól és más jótékonyasági egyesülettől kérjenek pénzt és abból lakásuk jól az éhezöket. Azt kell tennünk meglévő kevesünkkel, amit az Ur Jézus is cselekedett a kevés kenyérrel és hallal: halál adott érte. Azért nem tudunk mi a mieinkből másnak adni, mert nem tudjuk azt halálával venni.

— Ebben a mi kedves Ispotályunkban 413 évig soha sem szűnt meg zengeni az ének, azért nem fogyott meg soha a kenyér. Mennyire össze függésben van ez az igével. Ebben az egyházzrészben az Ur mindig, minden időben, szakadatlanul megterítette az Ő királyi asztalát, hogy megtörtött testével megpecsételje az Ő hűveivel való lelki közösségét. Nem tudunk földi kenyeret adni sokszor, mer mennyei kenyeret sem tudunk nyújtani.

—Ezen a napon — fejezte prédikációját a püspök — szálljon fel áldásunk az Urhoz. Kérjük Őt gyógyítsa meg sebeinket, hogy mi is táplálhassunk, vigasztalhassunk ne földi kenyérrel, hanem mennyei eledellel.

Közének után Molnár Ferenc az egyházzrész vezető lelképásztora tartott nagy ünnepi megemlékezést az Ispotály 413 éves történelméről.

—Ha ez a mi kedves öreg temp-

lomunk most elsötétülne és valami csoda idevetíthetné a 413 évvel ezelőtti Debrecent és megláthatnánk az egykori Dégenfeld tér egyik kicsi házában Boncz Lászlót és feleségét Orsolya asszonyt egyházzrészünk nemes szívű megalapítóját, szegényes szobájában nagyon különös képet láthatnánk. Azt tapasztalhatnánk, hogy a mai embernél, aki a legkisebb hiányra is zúgolódik, még most a magyar élet nagy sorsfordulót jelentő éveiben is mennyivel de mennyivel szegényebbek voltak ezek. De ha beléjük tekinthetnénk azt is láthatnánk, hogy lelkük gazdag, rendkívül gazdag volt.

Méltatta ezután a lelképásztor a két nemesszívű alapító bibliai tisztaságú életét, majd az elmúlt világháború következményeképen bajba jutott egyházzrész felszámolására indított gyűjtés eredményeiről számolt be, ami azt bizonyítja, hogy az egyházzrésznek, nemcsak a múltban voltak, de a jelenben is vannak önzetlen lekes támogatói. A felhívás eredményeképpen ezideig 130 ezer pengő megajánlás történt. Révész püspök felhívása nyomán ugyancsak akciókat indítottak a Kollégium támogatására is. Ennek eredménye 7799 pengő lett, amiből eddig 1852 pengő folyt be. A megajánlások során maguk az egyházzrész vezetők jártak mindkét akciónál az élen.

A lelkes ünnepi istentisztelet Molnár Ferenc lelképásztor imájával ért véget.

HUNGARIA FILMSZÍNHÁZ

MA: először

Hedy Lamarr és Spencer Tracy művészi alakításával:

Az asszony, az orvos és a harmadik

Előadások: d. n. 5, 7, 9-kor!
Híradó! Híradó!

Közérdekű levél

VALTOZTASSÁK MEG A DEBRECENI—BUDAPESTI GYORSVONATPÁR MENET-RENDJÉT

Kaptuk és közöljük az alábbi figyelemreméltó közérdekű levelet:

Tekintetes Szerkesztőség! Keresztyén magyar kereskedő vagyok és hivatásom elég sűrűn teszi szükségessé Budapestre utazásomat. Sokszor elgondolkodtam már azon, miért vagyunk kénytelenek mi, debreceniek és általában vidékiek egy napot tölteni a fővárosban, holott a mai vasúti közlekedés és a vonatok száma mellett is megjárhatnánk ezt az útát egy nap alatt. Ehhez azonban az volna szükséges, hogy azt a gyorsvonatpárt, mely a mai menetrend szerint este fél 7 órakor indul Debrecenből és ellenvonattal reggel 7 óra 30 perckor indul Budapestról s ide fél 12 órakor érkezik, egyszerűen megfordítsanak és reggel 7 óra tájban indítsanak Budapestre, onnan viszont az esti órákban vissza Debrecenbe. Nem hiszünk, hogy ennek a cserének menetrendi szempontból, vagy akár eszakiokozás miatt is különösebb akadályai lennének s éppen ezért szeretnénk, ha az illetékes üzlethez tartozó tényezők napirendre tűznék ezt a kérdést. Elvégre ezeknek a vonatoknak 90 százaléka debreceni utas, nem pedig fővárosi s talán elsősorban a vidéki utasok jogos érdeke érdemelne meg a méltányos kivánság honorálását. Különben is amellől, hogy három napi pesti tartózkodási költség lényeges anyagi terhet jelent a magunkfajta kereskedő és iparos emberekre, a fővárosi szállodák is annyira zsúfoltak, hogy a legjobb esetben komoly küzdelembe kerül szállást keresni a vidékieknek. A MÁV érdekei is összhangban állnak ezzel a debreceni és vidéki kivánsággal. Nagyon szeretnénk, ha T. Szerkesztő úr lapjában eredményesen hívná fel a közérdekű kivánság teljesítésére az illetékesek figyelmét. Teljes biztossággal: Egy gyakran utazó kereskedő

A SORBANÁLLÁS ELLEN...

Tekintetes Szerkesztőség! Hetek óta figyelem kiváló debreceni filmszínházaink pénztárainál azt a valóban fővárosi forgalmat, ami egy-egy külön magyar film előadásai alkalmával állandóan tapasztalható. Őszintén csak örvendhetünk az állandóan fokozódó érdeklődésnek, azonban ma már hova tovább az a helyzet, hogy egy-egy népszerű filmhez jegyet szerezni külön tortúra számba megy. Magam is többször voltam szenvedő részese órák hosszat tartó sorbanállásnak a jegy pénztárak előtt. Legutóbb pedig azt láttam, hogy még a pénztári órák megnyitása előtt hosszú sorokban az utcán ácsorognak a mozijegyekért, mintha valami háborús jegymizéria keletkezett volna a mozik körül. Azt látjuk, hogy a hatóságok másfajta sorbanállásokat milyen elismeréssreméltó erőfeszítésekkel igyekeztek kiküszöbölni, hát csak éppen a moziknál nem lehetne változtatni ezen az éppenséggel nem népszerű sorbanállási rendszeren? Pedig a kérdés megoldása egyáltalán nem lehetetlen. Ha napi három előadás mellett nem tudja — hála Istennek — olykor-olykor a filmszínház kielégíteni a jegyigénylést, tessék beiktatni hétköznapokon még egy előadást. Tessék elhinni lényegesen javulni fog a helyzet. Sokan vagyunk, akik hétköznap délután 3—5-ig is megnéznék az előadást és azt hiszik, hogy ezeknek a hétköznap 3 óras előadásoknak a beiktatása — ha a szükség úgy kívánja, nem állítja megoldhatatlan feladat elé a mozik vezetőségét. Várjuk a mozdíreklők ezirányú intézkedését, mert hiszen a kulturális élvezet is fanyarrá válik és keserű ízt hagy maga után, ha előtte órákig kell szelben, hóban, esőben a jegyekért sorbanállni. Teljes biztossággal egy őszinte Mozibárat.

MEGGYILKOLTAK EGY OROSZ-KOMORÓCI KOCSMÁROST

Ungvár, március 9. (MTD) Valakja község határában a vasúti sínek mentén holtan találták Szelmenczy Mihály oroszkomoróci kocsmárosát. A nyomozás megállapította, hogy gyilkosság történt. A gyilkosok a holttest mellé egy pálinkásüveget helyeztek, mellyel részegség által okozott szerenosetlen-ség látszatát akarták kelteni. A gyilkosság gyanúja miatt letartóztatták Szemács László oroszkomoróci üzletvezetőt és egy 17 éves zsidófiút.

Óvári János

Debrecen, Ferenc József-út 67

Tavaszi különleges felöltői, sportruhái
kültéri ballonraglánjai elsörendűek!

Uriszabósága kiváló minőségű szövetekből dús választékot nyújt.

Három napig Nagyvárad vendége lesz Révész Imre református püspök

Mint ismeretes, D. dr. Révész Imre debreceni református püspök terbe vette Nagyvárad és váradai híveinek meglátogatását. A püspök látogatásának programját az egyház vezetősége nagy gondnal és a püspök kívánságainak figyelembevételével állította össze. Három napig fog Nagyváradon tartózkodni Révész Imre dr. püspök és ez alatt a hívek megismerhetik a főpásztort, a tudóst és a kiváló előadót a püspök pedig a város lakóit, híveit és az egyházmegye lelkészait, tanulóit, tanulóit.

D. dr. Révész Imre püspök március 14-én szombaton délelőtt érkezik Nagyváradra. Kíséretében lesznek dr. Papp Ferenc középiskolai felügyelő és dr. Ferenczy Károly egyházközségi lelkész. Az első napon a püspök délelőtt az iskolákban tesz látogatást, délután pedig a tanítókkal és tanárokkal folytat megbeszélést.

Szombaton este részt vesz a püspök azon a nagyváradi műsoros estélyen, amelyet a Lórántffy Zsuzsanna Jótékony Egylet rendez a debreceni kollégium felügyelőjére. Az estély műsorának kimagasló eseménye lesz, D. dr. Révész Imre püspök előadása „Az áldozat városa” címen.

Vasárnap, március 15-én délelőtt 10 órakor Révész Imre dr. püspök az Újvárosi templomban igé hirdető majd az egyházközség presbitériumával és az ifjúsággal tart megbeszélést.

Hétfőn, március 16-án az egyházmegyei lelkészek és nőszövetségek konferencián vesz részt a püspök.

D. dr. Révész Imre püspök fogadására nagy örömmel készülnek nemcsak a reformátusok, hanem Nagyvárad egész társadalma.

Értékes iháallományt mutatnak be a Mezőgazdasági Kiállításon

Az 1942. évi mezőgazdasági kiállítás juhászati pavillonja már a szentistváni Magyarországi minden számottevő fajtáját be fogja mutatni. A főtömeget ugyan az alföldi és dunántúli tájakról származó merinók fogják adni, de igen szép kollekció képviseli a bácskai cigánt, nemkülönben a pörgezarvú hortobágyi racka mellett a Székelyföld

havasainak rackáit is bemutatják. A kiállításra felhozott kosok az ország legjobb törzshűszatainak legsikerültebb ivadéka. Hivatalos ellenőrzéssel megállapított, az országos átlagot magasan meghaladó termelőképeségű apa- és anyaiállatok ivadéka. Új akció lesz a juhkiállítás keretében a kosok árverése.

A kisipari árszabályozás ismertetése az Ipartestületben

A debreceni közéleti kereskedelmi és iparkamara előadása keretében ismertetve vasárnap délelőtt 11 órakor Debrecen és Vidéke Ipartestület dísztermében az 51.071—1942. K.M. sz. rendeletet, mely a munkabérbőltekkel és egyéb költségemelősekkel kapcsolatos kisipari árszabályozásról szól. A kamara részéről dr. Harsányi Imre ügy. tükár és dr. Rádai László fogalmazó jelentek meg az Ipartestület előnöksége részéről pedig Galamb Ferenc gyáros, Ipartestületi elnök és Szendrői Sándor alelnök. Az értekezletre az összes szakosztályok vezetői kaptak meghívást.

A nagyszámúban megjelent iparosok előtt élénk érdeklődés mellett ismertetette dr. Harsányi Imre kamarai ügyvezető tükár a szóbanforgó rendelet fontosságát és az azt megelőző árszabályozás rendszerét. Rámutatott arra, hogy a jelen rendelkezés nagyfokú bizonytalanságnak vet véget, mert a kisipar legtöbb szakmájában a nettó haszonszámítást lépteti életbe, amikor is kőtséget kizárólag megállapítja, hogy az iparos hogyan kalkulálhat.

Felhívta a hallgatóság figyelmét arra, hogy a közellátásügyi miniszter a jövőben az árakat az egy-egy kézművesiparosoknál lefolytatandó rendszeres helyszíni vizsgálat során ellenőriztetni fogja, ezért nagyon ügyeljenek az árakuláásra. A rendelet lényege az, hogy a legmagasabb ár megállapításánál megállapítandó a nyersanyag értéke, továbbá produktív munka-

terének a termelvény egysége eső része. E kétfő összegéhez hozzáadandó a munkabér után számított százalékos rezsiköltség és az így keletkezett összeg után veendő a számszerűleg megállapított haszonkulcs alapján a nettó haszon.

Az árkiszámításnál csak a közvetlenül elszámolható nyersanyagok vehető számításba, tehát azok, amelyek a készáruba bedolgozást nyervek. Az úgynevezett segédanyagok és üzemanyagok az üzleti és üzemi általános költségek között veendők fel.

A munkabérből az úgynevezett produktív munkabéreket veheti a kisiparos csak figyelembe, nevezetesen amelyeket az iparos a termelő munkát végző alkalmazottjának kifizetett. A termelő munkát közvetlenül nem végző alkalmazottak (bolti-szolga, kifizető, takarító, stb.) munkabére az üzemi és üzleti költségeknél veendő számításhoz. Amennyiben maga a kisiparos is végző termelő munkát, saját munkája után legfeljebb annyit számíthat fel, mint a szóbanforgó iparágban legjobban fizetett munkás bépe. A termelő munkát végző családtagok munkája után legfeljebb a vonatkozó munkára nézve megállapított minimális munkabér számítható fel. Felszámítható továbbá a bedolgozó kisiparosnak ténylegesen kifizetett munkabére.

Legfontosabb és éppen ezért legnehezebb az általános üzemi és üzleti költségek fedezésére szolgáló úgynevezett százalékos

rezsikulcs megállapítása. A rendelet melléklete felsorolja például azokat a költségeket, amelyeket a kulcs megállapításánál figyelembe lehet venni. A kisiparos tehát megállapítja az 1941. évben felmerült üzemi és üzleti költségeket és ennek összegét elosztja az ugyancsak 1941. évben kifizetett munkabérek számadrészével. Az így keletkezett hányados adja az árkiszámításánál az 1942. évben alkalmazandó rezsikulcsot.

Addig is, amíg ez a rezsikulcs megállapítása történik, a kisiparos jogosítva van, hogy a költség adatainak utólagos összeállítását és az OTI bejelentések alapján készített munkabér kimutatás figyelembevételével megállapított saját egyéni rezsikulcsát alkalmazhassa.

Rámutatott az előadó végül arra, hogy ez a rendelet még nem tekinthető véglegesnek, mert a gyakorlati életben felmerült és kívánatosak váló módosításokat, illetve kiegészítéseket a miniszter úr eszközölni fogja. Eppen ezért felhívja az érdekelteket, hogy erre irányuló észrevételeiket a kamarának azonnal jelentsék, hogy azután megfelelő formában kérhesse a kamara az indokolt és szükségesé váló módosításokat.

A nagy érdeklődéssel hallgatott előadás után a kamarai előadók a személyesen feltehető kérdésekre adtak felvilágosítást, majd Galamb Ferenc Ipartestületi elnök megköszönte az értékes és fontos előadást. Köfejezésre juttatta azon véleményét, hogy a rendelet csak akkor lesz jelentős, ha az iparos megfelelő mennyiségű nyersanyagot is kap a munkájához. Ezért felkérte a kamara jelenlévő ügyvezető tükárát, hogy ennek megvalósítása tekintetében a kamara teljes súlyát és tekintélyét vessen latba.

Dr. Harsányi Imre ügy. tükár közölte a kamara álláspontját, mely szerint a nyersanyagok elosztásába ezentúl még nagyobb mértékben kívánják az Ipartestület bevonni, mert csak így lesz biztosítva az igazságos és arányos szétosztás.

Kántusünnepély a Kollégiumban

A Kollégiumi Kántus vasárnap délután a Kollégium dísztermében alapítói emlékére kitünően sikerült műsoros ünnepélyt rendezett. A Kántus gyászéneke után dr. Erdős Károly egyetemi tanár, a Kántus felügyelőtanára tartott emelkedett szellemű megnyitóbeszédet. Kegyeletes szavakkal idézte az alapítók emlékét, kik emlékére minden évben megrendezik az emlékünnepélyt. Köszöntötte a megjelenőket, majd az alapítványokból jutalmazottak névsorának ismertetésére került sor. A Kántus énekzsáma után Erdélyi Klára úrné nyolcvanöt fel hangulatos, kedves költeményeiből, Andirkó László joghallgató szavalt ezután nagy tetszés mellett négy költeményt. Nagy tetszést keltett Ujfaluzy József művészi érettségű zongorajátéka. Solymossy József báránai lelképásztor két hangulatos vídám versét olvasta fel. Az ünnepély a Kántus énekével ért véget. Az énekkart Szigethy Gyula főiskolai énekes és zongoristája vezette.

KULTURDELUTAN A HOMOKKERTI SZENT LÁSZLÓ OTTHONBAN

Vasárnap délután a homokkerti Szent László Kör rendezésében nagyszerű kulturdélután zajlott le. Az ünnepi beszédet Mellau Márton pápai prélátus mondta. Beszédében XII. Pius pápa karácsonyi pázsztorlevélét ismertetve, melyben a béke-ről és a háborúról szólt. Ezt a kérdést igazságosan kell megoldani — mondotta. — s az igazságos megoldásnak mintaképe a következő 5 pont lehet: 1. A szabadsághoz és a függetlenséghez minden nemzetnek joga van. 2. A kisebbségek védelme, ne lehessen kisebbségek elnyomói. 3. A világ javainak igazságos elosztása. 4. A lefegyverzés végrehajtása fokozatos és igazságos legyen. 5. Mindennek az alapja a vallásérkölcsi törvények betartása. A nagy sikerű előadás után a pápai himnusz énekeltek el, majd Kövári Margit a magyar szentekről tartott nagyszerű előadást. Befejezésül Fehérváry Emőke a családfenntartásról beszélt. A nagyszerű kulturdélután megrendezése dr. Rasovszky Kálmán kegyesrendi tanár, a igazgató érdeme.

Fáy István államtitkár:

Neveljük ifjúságunkat nagy távlatok látóinak, napba nézőknek, nemzetfenntartóknak

A Soli Deo Glória diákszövetség debreceni csoportjának nagyszabású emlékünnepe

Vasárnap délután az Arany Bika dísztermében a Soli Deo Glória diákszövetség debreceni csoportja díszes közönség között rendezte meg a Darányi Kálmán diákház országos gyűlésével kapcsolatos ünnepélyét. Erre az alkalomra Debrecenbe jött Fáy István m. kir. titkos tanácsos, államtitkár, aki nagyszabású előadásában ismertette a Diákház országos jelentőségét. Felvont ezenkívül Debrecen város társadalma, a megjelentek sorában ott volt a hadtábornok, Szilassy László főispán, Oláh Lajos dr. az ítéltábla elnöke, dr. Kőlcsey Sándor polgármester, Rásó István Hajdú városi alispánja, Kiss Sándor rendőrfőkapitányhelyettes, Kállay Kálmán dr., az egyetem rektora, Kiss József tankerületi főigazgató, dr. Pap Károly e. ny. r. tanár, ei. prorektor, dr. Jenei Endre orvoskari dékán, dr. Zachár Gyula jogi kari dékán, Gulyás Antal a Gazdasági Akadémia igazgatója és sokan mások.

Az ünnepélyt a Dóczy tanítónőképző énekara nyitotta meg B. Szűcs Ferenc énektnár, a megbetegedett Rugonfalvi Kiss István egyetemi tanár, csoport elnök helyett dr. Maklai Sándor egyetemi ny. r. tanár, a Tanácsadó

Testület elnöke mondott megnyitóbeszédet.

— Igen bátor, szinte vakmerő vállalkozás az, amire a SDG diákszövetség vállalkozik. Ez a bátorság azonban nem szalmaláng, hanem hitből ered. Ma mindenkinek honvédelmi munkát kötelessége végezni, ezt a munkát pedig akkor tudjuk teljes mértékben elvégezni, ha vállalkozunk a jövő megtartására azaz, hogy felkészülünk rá. A magyar diákság elhatározta, hogy nem hagyja elveszni az ifjú tehetségeket. A debreceni közönség visszhangot adott erre a hívó szóra, jelezve, hogy az ifjúsággal egyetért.

Maklai Sándor ezután köszöntötte Fáy Istvánt — Nem mint magas vendéget köszöntöm, — mondotta — mert úgy gondolom, hogy hazajött közénk.

A megnyitó beszéd után Takách Dezsőné Uray Magdolna zongoraszáma következett. A művészi szám után, melyet a közönség nagy tiszszéssel fogadott, került sor Fáy István nagy érdeklődéssel várt előadására.

Fáy István Darányi Kálmánról és a Diákház országos jelentőségéről tartott előadást.

időt és fáradságot szentelni kedves diákjai dolgainak gondozására, hogy arra talán letűnt századok régi puritan presbiteri és nagy kurátorainak példaadásai világító alakjai között is kevés hasonló lehet találni. A Biblia tanítását vallotta, hogy kötelességet teljesít szolgálja Istenének és hazájának s ezért nem illeti át díszet.

— Volt valami „papos”-onás Darányi Kálmán egyéniségében, fellépésében, gesztusában, lelki-habitusában az egész világban. Egyszer beszélgetés közben önmagát előtem tréfásan „a magyar közélet hivatalos hára, de méltatlan szolgájának” nevezte — cívalva a régi református papformát. Meleg, szeretőszívű, vidám büles volt, szerény és eszedes humorú, jó és igaz ember. Hívó kálvinista és a nemzet jövőjében sziklaszilárdan bízó, türehtelen magyar. Ha a diákság képviselőivel beszélgetett, olyan közvetlen, szinte familiáris légkör alakult körülötte, amely a hosszú vármegyei szolgálatából hozott magával s amely minden merevséget nyomban eloszlatott. Kötelességtudó és lelkiismeretes volt, ő maga mindvégig szívesen tanult s talán ezért is szerette a pályázati íratok közül az iskolai bizonyítványokat külön kiemelni s azokat eltűnőre, hosszasan átvizsgálni. A szelekcionál alkalmazandó teljes szigorú magának az ifjúságnak is jöttefoglalt érdeklődésűnek tekézte.

A Soli Deo Glória Diákszövetség munkája iránt állandóan melegen érdeklődött, a szövetség főiskolási internátusait, a halatonszárszói diáküldőt sokszor és jelentős anyagi segítséggel támogatta.

Élete utolsó évében komoly tárgyalásokat folytatott egy budapesti főiskolási diákház létrehozatala ügyében, de megbetegedett és felőrölt szervezete nem bírta a harcot. Elment, mielőtt kedves terve, a Diákház létrejöhelt volna. Áldott emlékét — nemcsak ragaszkodó kegyelettel őrizzuk, hanem útmutató elgondolását a jellel jelen életem összeköttetésben álló elővalóságunk szeretnénk.

— Ezért építjük Budapesten a Darányi Kálmán Diákházat és ehhez kérjük Debrecen és a Tiszántúli Egyházkerület megerőlt támogatását. Tudjuk jól, hogy itt az ősi Kollégium ügye áll leközledebb a szívekhez, teljesen megerőtűnk és tiszteletben tartjuk annak tradícionális nagy feladatát és hivatását, de szabadon rámutatom arra is, hogy értelmiségi ifjúságunk olyan főiskolai fakultásokon is el kell helyeznünk, amelyekhez Debrecenbe nem juthatnak. A Budapesti Műegyetem hallgatói ma több mint felét adják az összes budapesti főiskolán beiratkozott diákságnak.

— Értelmiségi ifjúságunknak el kell foglalnia az állami élet nagy és bonyolult szervezeteiben mindenütt az őt megillető helyet és Debrecen és a Tiszántúli életre

jének felismerése hozataláért, vagy annak elmulasztásáért felelősek vagyunk mindannyian.

— Ifjúságunkról pedig még egyet kérek. Ma történelmünk talán leg súlyosabb időszakát éljük. Minden idők leg súlyosabb lelké, mindeure képes ellenségével állunk harcban, több mint ezer kilométerre a szeretett hazai földtől. Ha az itthon lévő békés és a háború fegyverétől fel nem dől otthonok védelméért áldozatot kell hoznotok, megpróbáltatásokat kell szenvednetek, viseljétek azokat hitteit és szeretettel a haza jövőjéért, mint ahogyan az a nemzet is hisz bennetek sz szeretettel!

— Azt mondják, a sas ha kiköltötte fiát, egyenként csőrbe veszi őket és a nap felé emeli. Ha a kismadár szeme pislog és nem állja a nap tűző fényét, könnytelenül leereszti a magas szétről a mélységbe. A nemes madár nem akar felnevelni kores utódokat. Debrecen ősi emere felett az örök fiatalságot jelentő, porából mindig újraéledő fénix madár terjeszti védőleg szárnyait büszkén és bátran a mindig újra felkelő napba nézve. Neveljük ifjúságunkat mi is nagy távlatok látóinak, napba nézőknek, nemzetfenntartóknak — hitben, szeretetben, tudományban és hazafiságban!

A közönség nagy tetszéssel és lelkesedéssel fogadta a nagyszerű előadást és percekig ünnepelte Debrecen magas vendégét. Ezután Barcza Gedeon tanár, országos szenior titkár Ady-verseket szavalt mély átérzéssel és kristályos művészettel, majd a színtérn megbetegedett Ignác Rózsa író előadása helyett Galánty Lajos pompás zongorajátéka gyönyörködtette a közönséget. Befejezésül dr. Soós Géza kir. törvénytörvénybíró, a Szövetség országos elnöke mondott zárszavakat.

— Egy héttel ezelőtt Istentől kapott nemzeti küldetésünk tudatában azt a felhívást intéztük a magyar társadalomhoz, hogy áldozunk a magyar ifjúságért. Ezt a felhívást, mint egy véres kardot fogjuk szét-hordozni ezután is. Debrecenbe szorongással jöttünk, hogy talán egyesek megijednek a feladattól.

Az előadó ezután ismertette a Darányi Kálmán Diákház létezésének okait és szükségességét, majd ismertette a szervezést.

— Budapesten is kell lenni a mi fiainknak egy nagy szellemi háttérnek. Fordulunk minden magyarhoz, hogy lehetőségessé tegye ennek a létrejöttét. Adni keveset tudunk — mondta az előadó, majd ismertette a téglalegvek intézményét és az ezek ellenében nyújtott kedvezményeket.

A zárszavak után a Kollégiumi Kántus Szigethy Gyula főiskolai énektnár vezetésével népdalokat adott elő.

Este Fáy István államtitkár tiszteletére vitéz Fejér István Arany Bika éttermében szűkebb körű házi vacsora volt.

Fáy István államtitkár Darányi Kálmánról és a Diákház jelentőségéről

— Magyar Testvéreim! — kezdte beszédét Fáy István államtitkár. — A legelső kérdése minden életnek a saját folytatása. Amelyik nemzetnek nincsen hite a jövőben, nincsen hivatás-érzete a földön, nincsen elvégezni való munkája — az a nemzet elveszett és halálra ítélt. Minden társadalomnak egysége, ereje, a nemzet egysége céljai betöltésére való képessége minden időkben az értelmiségi osztály helyzetétől függ. Ennek az osztálynak hivatása, az alatta fekvő társadalmi rétegek, politikai, gazdasági, szellemi vezetése. Irányítása szeretettel és megértéssel. Hivatása emellett a felülfevő rétegek szükségképpen előálló hatalmi vágyainak letompítása, külön érdekesorokok kialakulásának megakadályozása.

— Ezért mindenkor ez a közönség az a nemzet-egység letéleményese. A nemzet vágyának és reményének hordozója. Altból történik az alsóbb és felsőbb osztályokban egyformán megtalálható túlzott anyagi gondolkodásnak, önző egyéni és osztályérdekeknek a nemzet magasabb, nagy közös érdekeivel való összhangba-hozása. Az értelmiség képviseli mindentör és mindenütt lehelyesebben a nemzet ideáljait. Örzője kell hogy legyen a mult értékes hagyományainak és elkötelezője a jövő fennmaradásának.

— De a nemzet fennmaradásának igazi biztosítékát nemzedékről nemzedékre mindig töretlenül hazafiságu értelmiségi ifjúsága adja meg. A jövő küzdelmével szemben erős, vagy gyenge ifjúsággal áll, vagy bukik a nemzet élete. Komoly felkészültség, alapos tudás, keresztény elhika és szociális érzés mellett folytonos tanulmány és elfoglaltan übirálat súlyos feladatok és felelőségek rója a mai

élet mindazokra, akik értelmiségi pályán akar normális, akár vezetőhelyen akar-nak érvényesülni. Csak azok lehessenek a jövő vezetőemberei, akik valóban tehetségesek és odavallók vagyon és társadalmi különbség nélkül.

— Merítsünk az egész ország nagy magyar gyűjtőmedencéjéből — a néhből — mint ahogyan ezer év óta mindenki, aki nagy értéket jelentett, igen kevés kivétellel anyaföldünk hűsége népéből származtatja gyökereit, lett-lyeppen öreg fának, vagy fiatal esemelőnek a virága vagy gyümölcse. A magyar értelmiségi ifjúság igazságos és egészséges szelekcióját kívánja szoleálni a tervbe vett fávárosi főiskolai diákház, melyet Darányi Kálmánról, ifjúságunk szerető, segítőkész atyái barátságáról óhajtunk elnevezni.

— Darányi Kálmán ragyogó életművének adatait nem sorolom fel, közismertek és egy tiszta, fényes tehetségű és alapos készültű, nagy államférfi, egy igaz magyar munkás életének áldásos eredményeit látrózik vissza, rendkívüli idők rendkívüli feladatainak megöröközői között.

— Arról szerelnék inkább szólan, ami egyéniségét értelmiségi ifjúságunk előtt különösen rokonszenven és tiszteletreméltóvá tette — lelkenek belső világáról, arról az aggodó szeretetről és részletekre kiterjedő gondosságról — amellyel diákjaink ügyes-bajos dolgaival törődött. Meszállt területeinkről menekült jurátusok magyaróvári századok mellett a pápai református főiskola theológusait szinte saját gyermekének tekintette. Miniszter-saját gyermekének, földművelésügyi miniszter, kormányelnök, majd képviselőházi elnök korában is mindig tudott annyi

Mitrovics Gyula ajándéka az egyetem régészeti intézetének

A Tisza István Tudományegyetem nemrégiben alakult régészeti és művészettörténeti intézetét értékes ajándékkal gazdagította dr. Mitrovics Gyula ny. egyetemi tanár az Egyetem múlt évi rektora. A régészeti intézetnek.

Mitrovics Gyula professzor ajándéka megbecsülhetetlen gazdagságot jelent az Egyetem új intézetének. Az ajándék sorozat a magyar művészetet tárgyalja, az eddigi megjelent kutatások leg gondosabban összeválogatott gyűjteménye. A magyar régészet és műtörténet alapvető kutatómunkáinak eredményei is helyet foglalnak ebben a sorozatban.

A nagyértékű ajándékot az Intézet természetesen a legnagyobb örömmel és hálával fogadta.

— Azt mondják, a sas ha kiköltötte fiát, egyenként csőrbe veszi őket és a nap felé emeli. Ha a kismadár szeme pislog és nem állja a nap tűző fényét, könnytelenül leereszti a magas szétről a mélységbe. A nemes madár nem akar felnevelni kores utódokat. Debrecen ősi emere felett az örök fiatalságot jelentő, porából mindig újraéledő fénix madár terjeszti védőleg szárnyait büszkén és bátran a mindig újra felkelő napba nézve. Neveljük ifjúságunkat mi is nagy távlatok látóinak, napba nézőknek, nemzetfenntartóknak — hitben, szeretetben, tudományban és hazafiságban!

A közönség nagy tetszéssel és lelkesedéssel fogadta a nagyszerű előadást és percekig ünnepelte Debrecen magas vendégét. Ezután Barcza Gedeon tanár, országos szenior titkár Ady-verseket szavalt mély átérzéssel és kristályos művészettel, majd a színtérn megbetegedett Ignác Rózsa író előadása helyett Galánty Lajos pompás zongorajátéka gyönyörködtette a közönséget. Befejezésül dr. Soós Géza kir. törvénytörvénybíró, a Szövetség országos elnöke mondott zárszavakat.

— Egy héttel ezelőtt Istentől kapott nemzeti küldetésünk tudatában azt a felhívást intéztük a magyar társadalomhoz, hogy áldozunk a magyar ifjúságért. Ezt a felhívást, mint egy véres kardot fogjuk szét-hordozni ezután is. Debrecenbe szorongással jöttünk, hogy talán egyesek megijednek a feladattól.

Az előadó ezután ismertette a Darányi Kálmán Diákház létezésének okait és szükségességét, majd ismertette a szervezést.

— Budapesten is kell lenni a mi fiainknak egy nagy szellemi háttérnek. Fordulunk minden magyarhoz, hogy lehetőségessé tegye ennek a létrejöttét. Adni keveset tudunk — mondta az előadó, majd ismertette a téglalegvek intézményét és az ezek ellenében nyújtott kedvezményeket.

A zárszavak után a Kollégiumi Kántus Szigethy Gyula főiskolai énektnár vezetésével népdalokat adott elő.

Este Fáy István államtitkár tiszteletére vitéz Fejér István Arany Bika éttermében szűkebb körű házi vacsora volt.

A Soli Deo Glória diákszövetség debreceni előadásának közönsége. Az első sorban Fáy István államtitkár.

KÉP KIALLITÁS
 Ferenc József-út 59

Az Enyingi Török Bálintné Filléregylet közgyűlése

Városunk régi, közszeretetének örvendő egyesülete, az Enyingi Török Bálintné Filléregylet vasárnap d. e. 11 órakor tartotta évi rendes közgyűlését **Torzsay** Henrikné elnöklétével. A közgyűlésen megjelent **dr. Sass** Béláné, a Jótékony Nőegylet és **dr. Kölcsey** Sándorné a MANSZ elnöknője, az egyházközség elnöksége, **dr. Horvay** Róbertné, az egyesület díszelnöke, az egyesület sok tagja és a presbiterok.

Megnyitó imádság után **Torzsay** Henrikné meleg szavakkal emlékezett meg Kormányzóhelyettesünk választásáról, a mai küzdelmes időkről, az egyesület fokozott, szép feladatairól és eddigi, szép munkásságáról.

Dr. Horacek Andor főtitkár ismertette az egyesület múlt évi munkásságáról szóló jelentést. A közgyűlés tagjai élvezettel halgatták a gazdag tartalmú jelentést az egyesület sokágú, sikeres munkásságáról, mellyel a mai nehéz viszonyok között is öregbítette az egyesület erkölcsi tőkét. **Karádi** Pálné pénztáros ismertette az egyesület számadását, valamint az új költségvetést, melyet **Huppert** Gyuláné számvizsgáló bizottsági tag jelentése alapján jóváhagyott a közgyűlés.

Az egyesület pénztárosává **Hup-**

pert Gyulánét, számvizsgáló biztaggá **Papp** Gusztávnét választották meg. Örömmel vette tudomásul a közgyűlés, hogy a leánykör vezetését **Fux** Antalné vállalta, aki nek a munkásságához nagy reményeket fűz az egyesület.

Dr. Pass László az egyházközség nevében legnagyobb elismerését és hálás köszönetét fejezte ki az egyesületnek múlt évi, igen szép és sikeres munkájáért. Külön is elismerését fejezte ki az egyesület új, kiváló elnöknőjének, **Torzsay** Henriknének, aki a **dr. Horvay** Róbertné díszelnök által sok sikerrel és szép eredménnyel járt úton tovább vezeti az egyesületet. **Reidl** Sebestyén az iskola nevében mondott köszönetet az egyesületnek és külön is **Nyíri** Gézánének, aki a szegény gyermekek ebédeltetési akcióját minden nap személyesen vezette, fáradságot nem ismerve.

A meleg, ünnepi hangulatú közgyűlés végén a közgyűlési tagok a magyar Hírszövegét imádkozták el s azzal a tudattal távoztak, hogy az Enyingi Török Bálintné Filléregylet, mint a tények mutatják, a mai nehéz időkben fokozott erővel, példásan teljesíti szép hivatását minden tekintetben. Sokan melegen gratuláltak **Torzsay** Henrikné elnöknőnek a szép gyűlést és az igen szép eredményért.

Február 17 óta Hajdu vármegyében nem történt ujabb kiütéses tifusz-megbetegedés

Tizenhárom betegedett meg Kabán és közülük három haltak el

Dr. Gaertner István m. kir. tisztifőorvos a hétfő délelőtt megtartott vármegyei közigazgatási bizottsági ülésen beszámolt a vármegye múlt havi közegészségügyi és népmozgalmi adatairól. Jelentése szerint a múlt hónapban kevesebb száz házaságot kötöttek a megye területén, 64-el kevesebbet, mint a megelőző hónapban és 140 házassággal kevesebbet mint a múlt esztendő februárjában. A múlt hónapban a természetes szaporodás 198 lélekszám volt.

A fertőző megbetegedések közül legnagyobb méretű a kanyaró volt, vagyis februárban a vármegye területén 65 kanyarós megbetegedés történt, míg az előző hónapban még 126 volt, tehát itt örvendő esőkeken mutatkozott. Vörheny 23, diftéria 14, egy halálozással, szamárköhögés 6, nyílt gümőkór szintén 8, szövődményes influenza 2 esetben fordult elő. A fertőző megbetegedések között a múlt hónap folyamán a kiütéses tifusz ismét előfordult, mégpedig három esetben, három halálozással.

A vármegyei tisztiorvosi szolgálat azonban szerencsére idejében megismerte a fertőző betegségek góciát és kiütdési helyét és minden intézkedést végrehajtott a betegség továbbterjedésének megakadályozására. Ennek volt az eredménye, hogy a kiütéses tifusz megbetegedés nem lépett fel tömegesen. Egyébként **dr. Gaertner** István m. kir. tisztifőorvos a kiütéses tifuszról szólva a következőket ismertette a közigazgatási bizottság előtt:

— Január 28-án Kaba községben a cigánytelep lakói között a községi orvosok 4 kiütéses tifusz megbetegedést észleltek. A megbetegedésekkel kapcsolatban a m. kir. tisztifőorvos, akinek a betegségeket telefonon jelentették, az óvintézkedések megtétele céljából ugyancsak távbeszélőn azonnal intézkedett, majd alispáni számok alatt is intézkedések adtak ki a betegség továbbterjedésének megállítására céljából. Ezen megbetegedéseket követően 2 magyar ember is megbetegedett.

— A cigánytelep lakóinak szigorú szűrővizsgálása és tetőtlenítése, valamint a megbetegedett emberek családtagjainak tetőtlenítése iránt azonnal intézkedés történt. A megbetegedett cigányokat a községi járványkórházba, a magyar embereket pedig a debreceni Horthy Miklós kórházba szállították és a Hajdúszo-

hoszlótól kölcsönkapott betegszállító kocsikon. A betegek egészséges hozzátartozói s az egész cigánytelep szigorú zárlat alatt volt és a zárlat fenntartására járványőröket és megerősített csendőröket állítottak. A kabai megbetegedésekkel kapcsolatosan a kiütéses tifusz elleni óvintézkedések, főleg a cigányok, csavargók tetőtlenítése és fertőtlenítése az egész vármegye területén megtörtént.

— Az egészséges kabai cigányok átvizsgálása során mezállapítást nyert, hogy **Varga** Piroksa 18 éves cigányleány vére pozitív reakciót adott kiütéses tifuszra és a kikerdezés során kiderült, hogy valószínűleg december hó végén esett át egy könnyű kiütéses tifuszon. Nagyon valószínű, hogy a kabai cigánytelepre a járványt ez a cigányleány hurcolta be. A fertőzés bővebbi és pontosabb nyomára azonban nem akadunk.

— Február 14-én a cigánytelepen ismét 5 újabb kiütéses tifusz megbetegedést észleltünk, akiket azonnal beállítottunk Debrecenbe. Ezt követően megbetegedett **Tóth** Ambrus községi fertőtlenítő is, aki a cigányok és kiütéses tifuszos betegek fertőtlenítését teljesítette. Ezidélgi Kaba községben összesen 13 kiütéses tifusz megbetegedés fordult elő és pedig 10 a cigánytelep lakói sorából került ki, míg 3 a község magyar lakosai közül.

— A betegek közül meghaltak összesen 3-an és pedig egy cigány és a 3 magyar ember közül 2, köztük **Tóth** Ambrus is a községi fertőtlenítő, aki hivatásának lett hősihalottja. A község **Tóth** Ambrust saját halottjának tekintette.

— Ezen újabb megbetegedések miatt a m. kir. tisztifőorvos helyszíni szemléje alkalmával a cigánytelep lakóinak a legszigorúbb tetőtlenítését és szűrőtlenítését, valamint az egész cigánytelep lakóinak egy tiszta tetőtlenítő épülethe áthelyezését rendelte el. A cigányok őrzetéről járványőrök és megerősített csendőrök útján történt gondoskodás. Ólelemmel a község látja el őket.

— Február 17-e óta a mai napig újabb megbetegedés nem történt s remélhető, hogy ezzel Kaba községben véget is ért a kiütéses tifusz járvány.

A közigazgatási bizottság a tisztifőorvos megnyugtató jelentését egyhangúlag tudomásul vette.

A Nyugati-utcai rabló- tetteseit országosan ki-

Részletesen beszámoltunk arról, hogy napokkal ezelőtt özvegy **Boros** Józsefné, sz. Takács Zsuzsánna, Nyugati-utca 28. szám alatti lakosnál három budapesti fiatalember azonban, amikor el akart távozni, nem tudott fizetni és zálogban egyikőjük kabátját otthagyták. Az idős asszony így megnyugodott, mert a kabát sokkal értékesebb volt, mint a szállás díja.

Az esti órákban azonban két fiatalember visszatért. Kijelentették, hogy pénzt nem hoztak, de a kabátra szükségük van, mert társuk nagyon fázik. Özvegy **Boros** Józsefné azonban hallani sem akart a kabát kiadásáról addig, amíg a szálláspénzt ki nem fizetik.

Erre a két markos fiatalember nekilugrott az idős asszonynak, földre teperték és fojtogatni kezdték. **Boros** Józsefné még amnyi ideje volt, hogy segítségért kiáltson. Ez volt a szerencséje, mert a segély-

A földművelésügyi kon- kedvezményes áru árpa- máza zabot juttat Ha-

Hajdú vármegye közigazgatási bizottsága a nánási és hadházi hely-

Hajdú vármegye közigazgatási bizottsága hétfőn délelőtt **Szilassy** László főispán elnöklése mellett tartotta meg szokásos havi ülését, amelyen az egyes osztályok és intézmények terjesztettek be jelentést a vármegye múlt havi mezőgazdasági, nép- és állategészségügyi, valamint állatforgalmi adatairól.

Szilassy László főispán elnök megnyitó szavai után **dr. Uzonyi** Barna vármegyei főjegyző ismertette az alispáni jelentést, amely képet adott a vármegye múlt havi ügyforgalmáról, munkásságáról és hivatali ügymenetéről.

Az alispáni jelentéshez **dr. Benkő** Géza országgyűlési képviselő szövezt hozzá és felszólalásában vázolta a nánási és hadházi határban fennforgó árvíz, illetve belvíz veszély nagyságát és súlyát, majd közéleti problémáival foglalkozott.

Felszólalására **Rásó** István alispán válaszolt, s egyben a hozzászóló kérdésre megnyugtató választ adott, úgy a szóvárt közellátási, mint az azt megelőző belvíz ügyben. Ez utóbbi kérdésre adott válaszában kijelentette **Rásó** István alispán, hogy a nánási és hadházi határban felgyülemelő belvizeket melléksatornák megépítésével levezetni addig nem lehetséges, míg a fő levezető csatorna nincsen kész. Amennyiben az elkészül, úgy a mellék és oldal gyűjtőcsatornák ügye természetesen aktívulissá válik.

Az alispáni jelentés elhangzása után **vit-z Kovássy** Lajos vármegyei gazdasági felügyelő ismertette a vármegye múlt havi gazdasági életéről előterjesztett jelentését, amelyben a gazdasági felügyelő többek között ezeket mondotta:

Ujvárossy Lajos az őrmentesítő társulatok államosítását sürgette.

— Az elmúlt hónap még mindig hideg jellegű volt, de az erős hidegek is inkább csak a hónap első felére szorítottak. A hónap második felében fokozatosan enyhült a hideg és megindult a nagytömegű hó olvadása. A hőmérséklet havi középértéke —3.3 C. fok volt, míg a csapadék összes mennyisége Óhaton és Hortobágyon 31 mm., Hajdúböszörményben 30 mm., Püspökladányban 36 mm. volt, ami kb. megfelel a sok éves átlagnak. A vastag hótakaró alatt az őszi vetések azt lehet-

**Gazdasági eszközök
Háziorvosi cikkek
Permetező gépek
Épület és bútortervezés**

**Tóth Gyula
olcsón beszere**

Csüry Bálint országos népnyelvi szókincsgyűjtőverseny díjait

Kiosztották a Csüry Bálint országos népnyelvi szókincsgyűjtőverseny díjait

Kállay Kálmán és Bárczy Géza beszélt az emlékünnepeken

...cait rablógyilkossági kísérlet...
...zágosan körözi a rendőrség...
...tunk arról...
...özvegy Boros...
...Zsuzsánna...
...alati lakos...
...fiatalember...
...fiatalember...
...art távozn...
...s zalogban...
...hagyták. Az...
...gyngyogodott...
...értékesebb...
...zonban két...
...Kijelent...
...ozták, de a...
...mert tár...
...vegyy Boros...
...d sem akart...
...ilg, amíg a...
...tik...
...fiatalember...
...asszonyinak...
...gatni kezd...
...annyi ideje...
...kiáltson. Ez...
...t a sege...
...mondani jól...
...teltek. A hónap utolsó napjaiban a hó már annyira olvadt, hogy a szántások rögei, sőt sok helyen a vetések is kilátszottak.

A gazdasági munkálatok közül a hideg és hó miatt még mindig inkább csak belső munkák voltak végezhetőek. A külső munkálatok főleg trágyahordásra, fa-ki-termelésre és a hónap utolsó napjaiban a vízvezeték árkok tisztogatására szorítottak. Helyenként a gyümölcsfák tisztogatását is megkezdték.

A m. kir. Földmívelésügyi Miniszter Ur által engedélyezett szokásos tavaszi vetőmag akció sokkal szűkebb keretek között engedélyeztetett az idén, mint elmul-t éveken, jöllehet arra nagyobb szükség lett volna, mint máskor. Hajdú vármegye és Debrecen sz. kir. város területére mind-össze 700 q zab, és 2100 q árpa vetőmag kiosztása engedélyeztetett részint külön-köppen, részint kedvezményes áron. A kukorica vetőmag akció kerete még nem állapított meg.

Az állatállomány kondíciója nem mindenütt kielégítő. A szarvaszármarán-készlet elegendőnek mutatkozik, az erdei-kormányhiány azonban mindinkább ész-re-hető. Különösen súlyos zavarok állottak elő a sertéshízaló gazdálknál, akik nem egy esetben takarmányhiány miatt nem tudták a hizlalást befejezni. Ez az oka annak, hogy a gazdák újabb hizlalásra, ta-karmányhiány miatt nem szívesen vállal-koznak és inkább eladják szűkeket.

Tisztelettel jelentem, hogy a m. kir. Földmívelésügyi Miniszter Új Hajdú vár-megye területén, 1941-1942. telére 5 fő gazdasági tanfolyam megtartását engedélyezte. Ezek közül 4 befejezést nyert. Vá-mospércsen 42, Miskolcra 43, Hajdú-böszörményben 60, Püspökladányban pe-dig 52 hallgató tett tanfolyam végeztéről záróvizsgát. Tanfolyam végeztével a hall-gatók vizsgabizonyítványt kaptak és erőt-kalászos gazdálkák lettek avatva. Az 5-ik tanfolyam Egyek községben március hó folyamán ugyancsak befejezést fog nyerni.

A közigazgatási bizottság a gazdasági felügyelő részletes és kimerítő jelentését egyhangulag elfogadta és tudomásul ve-tte. Majd a többi ügyosztályi jelentések megtételére került sor.

Főjól szíval búcsúzott az erdélyi fronttól, amikor Debrecenbe jött. Munkája itt is nagy nyomokat hagyott. Elkészült szerény eszközökkel indította a munkát, de fáradságot nem ismerő kitartással és annak eredménye lett a magyar népnyelvi kutató intézet létrejötte. Tanítványai ma már szétszórva dolgoznak a cél közös és szent érdekében. Nélkülük a magyar népnyelvi ügy még a vágyalmok sívár te-metőjében fekédné. Melységség kegyelettel szívják fel a mácsot, amely kihullott a ke-nézől és visszik bár botladozva azon az úton, amelyen ő is járt, tovább.

Az emlékbeszéd után Buza Gábor hegy-

Vasárnap délelőtt a Központi Egyetem előcsarnokában az Egyetem Népnyelvkutató Intézetének Csüry Bálint emlékünnepeit rendezte, mely alkalommal került sor a Csüry Bálint országos népnyelvi szókincs-gyűjtő verseny díjainak kiosztására.

Az emlékünnepeket a kollégiumi tanítóképző osztály énekara nyitotta meg Kodály, Bartók és Bárdos legjobb darabjainak előadásával. Csenki Imre tanár vezetésé-vel. Ezután dr. Kállay Kálmán rektor beszélt meggyítő beszéddel.

A professzor munkája igazán lelki munka — kezdte beszédét a rektor. — Mi-lyen őszinte öröm a dolgozószoba csendé-ben összehordani olyan kincseket, mely-eket a tudás termel. Az a sokat emle-gelt „leléfentestörvény”, amibe a tudós világ elvonul és megelégedik a való-ságról, nem is létezik és nem is létez-het igazán, mert hiszen a tudós ha-lyesre talál soha sem tartja azt meg ma-nának, hanem örvendezve közli az egész világgal. Rendszerűen így is van, hogy a tu-dós élete elölben, hamarabb kihasznál, mintsem ő célhoz ér, mert a kutató el-me mindig azt hiszi, hogy messze még a vég és neki még igen sok elvégzendivalója van előtte.

Ilyen volt közöttünk boldog emlékü Csüry Bálint kartársunk is. Járt, fárado-zott, tanított, írt, épített, teremtett, messzi jövőre szóló munkát és egy-szerre csak váratlanul abba kellett hagynia, ami fájt és még most is fáj mind-nyajunknak. De Csüry Bálintnak meg-adott valami, ami kevés tudósunk jut osztályrészül. És ez az, hogy munkája nem maradt fölé, nem veszett kárba, amikor ő lebonyolított, mert voltak és van-nak, akik azt teljes igyekezetükkel foly-tatni akarják az általa megkezdett úton. Az az, amit ő kitűzött, nem halványo-dott el. Bizonyossága ennek a mai ünne-p.

Ezeknek előrebocsátása után szíves szeretettel köszöntöm mai emlékünnepre megjelent egyházi, katonai és polgári elő-bíróinket, kedves vendégeinket, egye-temünk professzorait; és a nemes ifju-ságot, a mai Csüry Bálint emlékünnepe-lyünkön ezennel megnyitom.

Kállay Kálmán beszéde után dr. Bárczy Géza egyetemi ny. r. tanár, a Magyar Népnyelvkutató Intézet igazgatója mon-dott emlékbeszédet az Intézet alapítójá-nak, Csüry Bálint professzornak szelle-mét idézve.

A tudományok művelése egész em-bert bírán — kezdte beszédét —, a tudós tevékenysége lekötli a tudós egész életét. Minden tudomány az élet talajában gyökerezik. Az ezt művelő tudóst csak egy költéséggel szólíthatja el tudományá-mellett, a fajta élete. Teljes önmádsággal kell vállalni a nem szerett munkát is. A tu-dós életének ezek a kötelezői.

Csüry Bálintot nem kell jellemze-ni, hiszen mindannyian ismertük és így csak szeretettük. A népnyelvi front érdekében már ifjúkorában kezdődött, a kolozsvári egyetemen folytatott tanulmányai alatt vált benne tudatossá. Felkészülését később néhány értékes tanulmánya árulja el. A világháború megrázkódtatása egy időre kitűntette a tollat a tudós kezéből. Pe-dig szükség lett volna rá, mert ebben az időben Erdélyben ő az egyetlen igazi ma-gyar tudós.

Rengőseket dolgozott, olyat is, ame-lyek tudományától távol estek, de a tudó-s, mányához hűlten soha sem lett. Közben arra is volt ideje, hogy egy tanítványával a csángókhoz ellátogasson. Az itt szerzett tapasztalatai felhasználhatatlan kincsét jelentenek.

Fájó szívvel búcsúzott az erdélyi fronttól, amikor Debrecenbe jött. Munkája itt is nagy nyomokat hagyott. Elkészült szerény eszközökkel indította a munkát, de fáradságot nem ismerő kitartással és annak eredménye lett a magyar népnyelvi kutató intézet létrejötte. Tanítványai ma már szétszórva dolgoznak a cél közös és szent érdekében. Nélkülük a magyar népnyelvi ügy még a vágyalmok sívár te-metőjében fekédné. Melységség kegyelettel szívják fel a mácsot, amely kihullott a ke-nézől és visszik bár botladozva azon az úton, amelyen ő is járt, tovább.

dülművész Galánffy, Lajos zongoraművész kíséretével Kodály- és Bartók darabokat adott elő, majd Bakó Elemér dr. egyetemi tanársegéd ismertette a Csüry Bálint or-szágos népnyelvi szókincsgyűjtő versenyt.

A verseny rendezését az Intézet még Csüry Bálint életében határozta el. A be-adandó anyagnak debreceninek kellett vol-na lenni. E-közben ért bennünket Csüry Bálint tragikus halála. Később úgy dön-töttünk a nehézségek miatt, hogy a ver-senyt országos viszonylatban rendezzük meg.

A legtöbb elismerés az ifjúságot illeti. A követelmények igen szigorúak voltak. Csak 200 szót lehetett beküldeni, de a nép-nyelvben elfoglalt helyének részletes meg-jelölésével. Csak olyan szó szerepelhetett, amely ábrázolható, tehát tárgyi, vagy eselkyvés. Legszigorúabban a tisztántúli nyelvjárási szerepelt a pályázaton, melyen egyetemi hallgatók, tanítók, papok, közép-

iskolások vettek részt. A rang váro felada-tok útján még csak az első lépést tettük meg. Munkánk a magyar népnyelvet fogja gazdagítani. Ezért az eredményért ez a nemzedék a legnagyobb áldozatokra ké-pes.

Ezután Kállay Kálmán rektor a verseny díjait osztotta ki. A díjakat sorrend szer-int a következő versenyzők nyerték: Ko-vács István tanár, Kereszties Kálmán tan. j. Kovács László tan. j. Köhő Gyula a felkász, Pap László ref. gimn., Csüry Ist-ván tan. j. Szatmáry Károly tanítóképző, Varga Lajos tan. j. Mikó Sándor, ref. gimn., Vitéz Váradi Szabó Ádám kat. gimn. Biró Lajos tan. j. Nagy János tan. j. Kiss István tanítóképző, Szilágyi László tan. j. Tarsoly József tanítóképző.

Medve József, Oláh Károly, Rozgonyi András, Nagy Tibor ref. gimn. tanulók. Hegedüs Miklós, Málnás Alajos, Maros Miklós, Nádasi Béla, Sztankay Csaka ke-zeyrendi gimn. tanulók.

A szép és felerelő ünnepséget a Dóczy tanítóképző intézet énekkarának két száma zárta be B. Szűcs Ferenc tanár vezényletével. Ezután a megjelent közönség együtt a Himnuszt énekelte el.

A legelőbb elismerés az ifjúságot illeti. A követelmények igen szigorúak voltak. Csak 200 szót lehetett beküldeni, de a nép-nyelvben elfoglalt helyének részletes meg-jelölésével. Csak olyan szó szerepelhetett, amely ábrázolható, tehát tárgyi, vagy eselkyvés. Legszigorúabban a tisztántúli nyelvjárási szerepelt a pályázaton, melyen egyetemi hallgatók, tanítók, papok, közép-

iskolások vettek részt. A rang váro felada-tok útján még csak az első lépést tettük meg. Munkánk a magyar népnyelvet fogja gazdagítani. Ezért az eredményért ez a nemzedék a legnagyobb áldozatokra ké-pes.

Ezután Kállay Kálmán rektor a verseny díjait osztotta ki. A díjakat sorrend szer-int a következő versenyzők nyerték: Ko-vács István tanár, Kereszties Kálmán tan. j. Kovács László tan. j. Köhő Gyula a felkász, Pap László ref. gimn., Csüry Ist-ván tan. j. Szatmáry Károly tanítóképző, Varga Lajos tan. j. Mikó Sándor, ref. gimn., Vitéz Váradi Szabó Ádám kat. gimn. Biró Lajos tan. j. Nagy János tan. j. Kiss István tanítóképző, Szilágyi László tan. j. Tarsoly József tanítóképző.

Medve József, Oláh Károly, Rozgonyi András, Nagy Tibor ref. gimn. tanulók. Hegedüs Miklós, Málnás Alajos, Maros Miklós, Nádasi Béla, Sztankay Csaka ke-zeyrendi gimn. tanulók.

A szép és felerelő ünnepséget a Dóczy tanítóképző intézet énekkarának két száma zárta be B. Szűcs Ferenc tanár vezényletével. Ezután a megjelent közönség együtt a Himnuszt énekelte el.

A legelőbb elismerés az ifjúságot illeti. A követelmények igen szigorúak voltak. Csak 200 szót lehetett beküldeni, de a nép-nyelvben elfoglalt helyének részletes meg-jelölésével. Csak olyan szó szerepelhetett, amely ábrázolható, tehát tárgyi, vagy eselkyvés. Legszigorúabban a tisztántúli nyelvjárási szerepelt a pályázaton, melyen egyetemi hallgatók, tanítók, papok, közép-

iskolások vettek részt. A rang váro felada-tok útján még csak az első lépést tettük meg. Munkánk a magyar népnyelvet fogja gazdagítani. Ezért az eredményért ez a nemzedék a legnagyobb áldozatokra ké-pes.

Ezután Kállay Kálmán rektor a verseny díjait osztotta ki. A díjakat sorrend szer-int a következő versenyzők nyerték: Ko-vács István tanár, Kereszties Kálmán tan. j. Kovács László tan. j. Köhő Gyula a felkász, Pap László ref. gimn., Csüry Ist-ván tan. j. Szatmáry Károly tanítóképző, Varga Lajos tan. j. Mikó Sándor, ref. gimn., Vitéz Váradi Szabó Ádám kat. gimn. Biró Lajos tan. j. Nagy János tan. j. Kiss István tanítóképző, Szilágyi László tan. j. Tarsoly József tanítóképző.

Medve József, Oláh Károly, Rozgonyi András, Nagy Tibor ref. gimn. tanulók. Hegedüs Miklós, Málnás Alajos, Maros Miklós, Nádasi Béla, Sztankay Csaka ke-zeyrendi gimn. tanulók.

A szép és felerelő ünnepséget a Dóczy tanítóképző intézet énekkarának két száma zárta be B. Szűcs Ferenc tanár vezényletével. Ezután a megjelent közönség együtt a Himnuszt énekelte el.

A legelőbb elismerés az ifjúságot illeti. A követelmények igen szigorúak voltak. Csak 200 szót lehetett beküldeni, de a nép-nyelvben elfoglalt helyének részletes meg-jelölésével. Csak olyan szó szerepelhetett, amely ábrázolható, tehát tárgyi, vagy eselkyvés. Legszigorúabban a tisztántúli nyelvjárási szerepelt a pályázaton, melyen egyetemi hallgatók, tanítók, papok, közép-

iskolások vettek részt. A rang váro felada-tok útján még csak az első lépést tettük meg. Munkánk a magyar népnyelvet fogja gazdagítani. Ezért az eredményért ez a nemzedék a legnagyobb áldozatokra ké-pes.

Ezután Kállay Kálmán rektor a verseny díjait osztotta ki. A díjakat sorrend szer-int a következő versenyzők nyerték: Ko-vács István tanár, Kereszties Kálmán tan. j. Kovács László tan. j. Köhő Gyula a felkász, Pap László ref. gimn., Csüry Ist-ván tan. j. Szatmáry Károly tanítóképző, Varga Lajos tan. j. Mikó Sándor, ref. gimn., Vitéz Váradi Szabó Ádám kat. gimn. Biró Lajos tan. j. Nagy János tan. j. Kiss István tanítóképző, Szilágyi László tan. j. Tarsoly József tanítóképző.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

kedett ki. Az egyik a taglétszámi örvendetes szaporodása, a másik pedig az, hogy a debreceni Baross-csoport több mint 12.000 szeretet-csomagot juttatott el a szovjet fronton küzdő honvédeinknek. A számvizsgáló bizottság jelentését Radnal Márton elnök olvasta fel, Pethő Alajos titkár pedig a költség-előirányzatot ismertette.

A tisztújítás során egyhangú lelkesedéssel fogadták el a szombati választ-mányi ülés jelöléseit. Lossonczy István államtitkár után díszelnökké választotta a közgyűlés Szilassy László főispánt is. Az elnöki székből távozó dr. Balogh Gyula díszelnök lett, míg helyébe vitéz dr. Dávid Gézát választották meg elnöknek. Az ügyvezető elnöki tisztségre Bodnár Géza ny. bankigazgató, nagykereskedő volt jelölve, aki azonban a jelenlegi nagy elfoglaltságára való hivalkozással a tisztséget nem fogadta el, miért is az állás betöltése későbbi időpontra lett el-határozva. Társlélnökök lettek: Galamb Ferenc, vitéz Fejér István, Nagybakó Antal, Kontsek László, Hj. Wurfel Gyula, dr. Szabó Sándor, Radnal Márton, Schlahta Sándor, Buray Sándor, dr. Rüzey Lajos, Krisch Károly, igazgató, Kovács János, főtitkár dr. Palánszky András, tb. főtitkár: Pethő Alajos, pénzü-rári ellenőr Tompa Károly, számvizsgáló: vitéz Holló Imre, Kémert Mikó Gyula, Solymossy Lajos, Hj. Tóthfalussy Géza, dr. Vasudy Lajos, ügyészek: dr. Varga Lajos, Szabó Miklós, dr. Mitrovics Tibor.

Választmányi tagok: Erdélyi István, dr. Kondor István, dr. Vidoni Jenő, H. Benyáts Emil, Kerékgyártó Imre, dr. Gergely Sándor, Bobák Gábor, dr. Kon-tsek Miklós, Kovács Sándor, M. Nagy Sándor, vitéz Gábor László, Kardoss Zoltán, Nagy Károly, Bory Ernő, Szabó Miklós, Gödény Ferenc, Ekli József, H. Varjassy Imre, Vojth Simon, Csösz László, Szigethy Gyula, P. Gulyás Endre, Bálint József; a fűszerzakosztályban: Faragó István, Csontos Ferenc, Csomós József, Balogh Tamás, Vágó László, Hudák Sándor, Szabó János, Szabó György, Barabás Mihály, H. Zingene Tamás; a textilzakosztályban: Aszmann Ferenc, Petrik Károly, Kerecseny János, a cuk-rászakosztályban: Hartl János, Ung-váry Gábor, a rádió szakosztályban: Mayer Emil, Horváth Sándor; a lúdlá-szakosztályban: Erdődy Zoltán, Sztrefler János; a cipész szakosztályban: Orsz István, Szalóky Sándor; a terménykeres-kező szakosztályban: Somogyi Zolt. H. Sinay László, a festő szakosztályban: id. Zelinger Ede, Klinge Antal; a szif-gyártó szakosztályban: Tóthfalussy Géza, Tóth Béla; a villanyszerelő szakos-tályban: Huray Ferenc, a könyv- és pá-pírkereskedő szakosztályban: Böhm Ist-ván, Springer József.

A választás után az új elnök kö-zszönetet mondott a bizalomért. Ki-jelentette, hogy érző a kitüntető tisztséget terhelt és a vele járó fele-lősséget, de bátran vállalja, mert minden Baross testvér őszintén nyújtja segítségét és támogatását.

A textil szakosztály 27 tag aláírás-sával azt az indítványt terjesztette a közgyűlés elé támogatást végett, hogy a zúgkereskedelem, láncolás, tiltott áron és módon való árusítás megszüntetése érdekében az összes nyílt üzletekkel nem rendelkező zsidó kereskedők és textilüzemnyo-sok iparigazolványait hatóságilag sürgősen vonják be és az ipar-igazolványuktól megfosztott zsidó-kat szigoruan hatósági ellenőrzés-sel a további tevékenységeiktől tartásuk távol.

Dr. Radó Rezső kamarai főtitkár elismerő szavakkal emlékezett meg a Szövetség távozó elnökének munkájáról. Örömmel állapította meg, hogy a vezetés méltó kezébe ment át és a Baross Szövetség történeté-ben reményteljes új korszak elő-áll. A közgyűlés a Himnuszt zón-tul.

A Szociális Misszió Társulat filmmatinéja

Vasárnap délelőtt az Apolló filmszín-házban rendezte nagykereskedő filmmatiné-ját a Szociális Misszió Társulat. A nagy-számú előkelő közönség sorában ott volt dr. Kőlcsey Sándorné, Szilassy Ida, dr. vitéz Mészáros Edéné, dr. Kúpinsky Sándor tb. tanácsnok, Ring Vince pol-gárfőiskolai igazgató és sokan mások.

Előadás előtt Balási Miklósné a Misszió

Vitéz dr. Dávid Gézát választotta egyhangulag elnökké a Baross Szövetség közgyűlése

A Baross Szövetség 12 ezer szeretetsomagot gyűjtött a szovjet fronton küzdő honvédeknek

Vasárnap délelőtt tartotta tiszt-újító közgyűlést a Baross Szövet-ség debreceni csoportja a Keres-kező Társulat dísztermében, a tag-ok szápszámú érdeklődése mellett.

A közgyűlés a Híszkeggyel kezdődött. Dr. Balogh Gyula kor-mányfőtanácsos elnöki megnyitói-jában hálátelt szívvel mondott kö-zszönetet vitéz nagybányai Hortthy Miklós kormányzóknak, aki 22 éves kormányzósága alatt nemesak fel-emelte a kiesett területek nagyré-szét, hanem az elvesztett területek nagy-részt vissza is esatolta hozzá. (A jelenlevők felállva éltették Kor-mányzóinkat.) Megemlékezett dicső honvédeinkre a bolsevizmus ellen folytatott harcáról. (Éljen a hon-végység! — hangzik többfelől.) majd alattvalói tisztelettel üdvözölte Magyarországot nemrég meg-választott kormányzóhelyettesét, Is-ten áldását kérte működésére és ki-jelentette, hogy a Baross Szövetség készséggel áll rendelkezésére a ga-zdasági fronton. Végül üdvözölte Bárdossy miniszterelnököt és a közgyűlést megnyitotta. Üdvözölte a megjelenteket, így az országos el-nököt, Hovszky János országgyű-jlési képviselőt helyettesítő dr. Do-mokos László miniszteri osztályta-nácsost, országos igazgatót, az első-fokú közigazgatás képviselőiben megjelent dr. Orsz Árpád tb. ta-nácsnokot, dr. Radó Rezső kamarai főtitkár, az egyes közületek kikü-ldített, Küszönetét fejezte ki Szil-assy László főispánnak és dr. Kőlc-sey Sándor polgármesternek a Baross Szövetséggel szemben ál-landóan tanúsított nagy megérté-sükért, egyben bejelentette, hogy Páry államtitkár fogadtatása miatt nem vehettek részt a közgyűlésen. Ezután Kontsek László, a Keres-kező Társulat elnöke szólt fel. Említést tett arról, hogy „Tricolor” név alatt egyesíteni akarják a Ba-ross Szövetséget és a Hangya Szö-vegetet. Az új szövetkezet célja az lenne, hogy áruval lássa el a kereskedőket. Kijelentette, hogy nincs erre szükség, hiszen itt van

a Baross, nyuljon alá ő maga a kereskedőknek, csináljon ő szövetke-zetet és ássa el áruval a kereske-dőket.

Az említett „Tricolor” céljainak határozott körvonalozása céljából Volentik Sándor, a Baross Szövet-ség fűszerkereskedő szakosztályá-nak elnöke beadványt nyújtott be, melynek kérdése a következők voltak: 1. A szövetkezetnek mi a kimondott célja? 2. Milyen előnyö-nyöket tud biztosítani a magyar kereskedelemnek? 3. A szövetke-zet milyen ügykörrel kíván mű-ködni? 4. A szövetkezet kimondot-tan árubehozatal, vagy gyári ter-melés révén kívánja a kereskede-lem áruellátását szolgálni? 5. A szövetkezet áruelosztására mely ka-tegoriák kapcsolódnak be, részt vesz ebben a kijelölt nagykeres-kező, vagy közvetlen csak kiske-reskedők részére szándékozik áru-t eljuttatni, milyen áron, milyen fe-ltétel mellett, érvényesül-e az ár-ban és az áru minőségében a szö-vegetkezt altruista célja, hogy és mi módon? 6. Biztosítva van-e, hogy ha a szövetkezet illetékes helyről be-hozatali engedélyt, vagy gyártásra nyersanyagot kap, kizárólag az ön-álló kereskedelem útján bonyolítat-tik le és kapnak-e abból a Hangya Szövetkezetet fiókja? 7. Ha helyben először létesül, abban milyen ke-reskedői érdekeltségek, milyen ha-táskört kapnak, nem folyik-e bele a Hangya Szövetkezet igazgatósága döntő módon és nem biztosíthat-e magának így még nagyobb előnyö-kezt?

Ezután dr. Domokos László or-szágos igazgató szólt fel. Minde-nekelőtt megnyugtató választ adott a „Tricolor”-ral szemben felmerült kétségekre. Kijelentette, hogy az nem akar detail-kereskedelmet foly-tatni. Részletesen kitért a Baross Szövetség célkitűzéseire és az ezek-be méltó egyetértésre kérte a megjelenteket a tisztújítás „kap-csolatban.

Dr. Balogh Gyula múltévi beszámolójából különösen két tény emel-

**Közösök...
...k...
...épek...
...orvasalás...**

**th Gyula vasúzetében...
...n beszerezhetők.**

Kiosztották a Csüry Bálint országos népnyelvi szókinccsgyűjtőverseny díjait

Kállay Kálmán és Bárczy Géza beszélt az emlékünnepeken

Vasárnap délelőtt a Központi Egyetem... Csüry Bálint emlékünnepeket rendezett, mely alkalommal került sor a Csüry Bálint országos népnyelvi szókinccsgyűjtő verseny díjainak kiosztására.

— A professzor munkája igazán lelki munkája — kezdte beszédét a rektor. — Milyen őszinte öröm a dolgozószoba csendjében összehordani olyan kincseket, melyeket a tudás termel. Az a sokat emlegetett „elefántcsonttorony”, amibe a tudós állítolag elvonul és megelégedik a való világról, nem is látja és nem is létezik igazián, mert hiszen a tudós ha kincseire talál soha sem tartja azt meg magának, hanem örvendezve közli az egész világgal. Rendesén úgy is van, hogy a tudós élete elolban, hamarabb kiálszik, mintsem ő célhoz ér, mert a kutató elme mindig azt hiszi, hogy messze még a vég és neki még igen sok elvégeznivalója van.

— Jelen volt közöttünk boldog emlékü Csüry Bálint kartársunk is. Járta, fáradságtalanul járta a maga útját, kutatott, gyűjtött, tanított, írt, épített, tervezett messi jóvőre szóló munkát és egyszerre csak váratlanul abba kellett hagynia, ami fájt és még most is fáj mindannyiunknak. De Csüry Bálintnak megadott valamit, ami kevés tudósra jut osztályrészül. És ez az, hogy munkája nem maradt fölé, nem veszett kárba, amikortól lebanatlott, mert voltak és vannak, akik azt teljes igyekezetükkel folytatni akarják az általa megkezdett úton. Az eszmé, amit ő kitűzött, nem halványodott el. Bizonyossága ennek a mai ünnep.

— Ezeknek előrehozatala után szíves szeretettel köszöntöm mai ünnepünkre megjelent egyházi, katonai és polgári előlélekosainkat, kedves vendégeinket, egyetemünk professzorait: és a nemes ifjúságot, a mai Csüry Bálint emlékünnepeinket ezennel megnyitom.

Kállay Kálmán beszéde után dr. Bárczy Géza egyetemi ny. r. tanár, a Magyar Népnyelvkutató Intézet igazgatója mondott emlékbeszédet az Intézet alapítójának, Csüry Bálint professzornak szellemét idézve.

— A tudományok művelése egész embert híván — kezdte beszédét —, a tudós tevékenysége lelkíti a tudós egész életét. Minden tudomány az élet talajában gyökerezik. Az ezt művelő tudóst csak egy kötelesség szólíthatja el tudományára: a világ háború megvédelmezése. Teljes odaadással kell vállalni a nem szerető munkát is. A tudós életének ezek a kötelességei.

— Csüry Bálintot nem kell jellemelni, hiszen mindannyian ismertük és így csak szeretettük. A népnyelvi iránti érdeklődése már ifjúkorában kezdődött, a kolozsvári egyetemen folytatott tanulmányai alatt vált benne tudatossá. Lelkesedését később néhány értékes tanulmánya árulja el. A világháború megvárakoztatása egy időre kitértette a tollat a tudós kezéből. Pedig szükség lett volna rá, mert ebben az időben Erdélyben is az egyetlen igazi magyar tudós.

— Rengeteget dolgozott, olyat is, aminek tudományától távol estek, de a tudós munkájához hűtlen soha sem lett. Közben arra is volt ideje, hogy egy tanítványával a csángóokhoz ellátogasson. Az itt szerzett tapasztalatai felhasználhatatlan kincset jelentenek.

— Fájó szívvel búcsúzott az erdélyi országtól, amikor Debrecenbe jött. Munkája itt is mély nyomokat hagyott. Elképesztő verseny eszközökkel indította a munkát, de fáradságot nem ismerő kitartással és annak eredménye lett a magyar népnyelvi kutató intézet létrejötte. Tanítványai ma már szétszórva dolgoznak a cél közös és szent érdekében. Nélkülük a magyar népnyelvi ügye még a vágyalmok sávir termetében feledne. Mélyszógos kegyelettel beszélt fel a műsört, amely kihullott a kezéből és visszatért hátrabotladozva azon az úton, amelyen ő is járt, tovább.

Az emlékbeszéd után Buza Gábor he-

dümművész Galánffy Lajos zongoraművész kíséretével Kodály- és Bartók darabokat adott elő, majd Bakó Elemér dr. egyetemi tanársegéd ismertette a Csüry Bálint országos népnyelvi szókinccsgyűjtő versenyt.

— A verseny rendezését az Intézet még Csüry Bálint életében határozta el. A beadandó anyagnak debreceniek kellett volna lenni. E-közben ért beennünket Csüry Bálint tragikus halála. Később úgy döntöttünk a nehézségek miatt, hogy a versenyt országos viszonylatban rendezzük meg.

— A legtöbb elismerés az ifjúságot illeti. A követelmények igen szigorúak voltak. Csak 200 szót lehetett beküldeni, de a népnyelvben elfoglalt helyének részletes megjelölésével. Csak olyan szó szerepelhetett, amely ábrázolható, tehát tárgyi, vagy cselekvési. Leggazdagabban a tisztántúli nyelvjárás szerepelt a pályázaton, melyen egyetemi hallgatók, tanítók, papok, közép-

iskolások vettek részt. A rang vőrelőadatok útján még csak az első lépést tettük meg. Munkánk a magyar népnyelvet fogja gazdagítani. Ezért az eredményért ez a nemzedék a legnagyobb áldozatokra képes.

Ezután Kállay Kálmán rektor a verseny díjait osztotta ki. A díjakat sorrend szerinti a következő versenyzők nyerték: Kovács István tanár, Keresztes Kálmán tan. j., Kovács László tan. j., Költő Gyula s. lelkész, Pap László ref. gimn., Csüry István tan. j., Szatmáry Károly tanítóképző, Varga Lajos tan. j., Mikó Sándor ref. gimn., Vitéz Váradi Szabó Ádám kat. gimn. Biró Lajos tan. j., Nagy János tan. j., Kiss István tanítóképző, Szilassy László tan. j., Tarsoly József tanítóképző, Medve József, Oláh Károly, Rozgonyi András, Nagy Tibor ref. gimn. tanulók, Hegedűs Miklós, Málnás Alajos, Maros Miklós, Nádasi Béla, Sztankay Csaka kegyessrendi gimn. tanulók.

A szép és felemelő ünnepséget a Dóczy tanítóképző intézet énekkarának két száma zárta be B. Szűcs Ferenc tanár vezényletével. Ezután a megjelent közönség együtt a Himnusz énekelt el.

A Szociális Misszió Társulat filmmatinéja

Vasárnap délelőtt az Apolló filmszínházban rendezte nagyszerű filmmatinéját a Szociális Misszió Társulat. A nagyszámú előkelő közönség sorában ott volt dr. Kőlcsey Sándorné, Szilassy Ida, dr. vitéz Mészáros Edéné, dr. Kúpinsky Sándor tb. tanácsnok, Ring Vince polgárhelyettes, igazgató és sokan mások.

Előadás előtt Balási Miklósné a Misszió elnöke mondott beszédet. Beszédében a magyar katona áldozatkészségéről szólt, amely kötelezővé teszi az itthonmaradótak számára is az áldozatkészséget. Bejelentette, hogy ennek két hadiárva felnevelésével tettek eleget.

Beszéde után bemutatásra került Pierre Loti regényéből filmre átdolgozott „Kollator hélioma” c. francia film.

Vitéz dr. Dávid Gézát választotta egyhangulag elnökké a Baross Szövetség közgyűlése

A Baross Szövetség 12 ezer Szeretetsomagot gyűjtött a szovjet fronton küzdő honvédeknek

Vasárnap délelőtt tartotta tisztújító közgyűlését a Baross Szövetség debreceni csoportja a Kereskedő Társulat dísztermében, a tagok szépszámú érdeklődése mellett.

A közgyűlés a Hiszekeggyel kezdődött. Dr. Balogh Gyula kormányfőtanácsos elnöki megnyitójában hálátelt szívvel mondott köszönetet vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzóknak, aki 22 éves kormányzósága alatt nemcsak fel-emelte eszettségéből országunkat, hanem az elvesztett területek nagyrészt vissza is esatolta hozzá. (A jelenlevők felállva éltették Kormányzóinkat.) Megemlékezett a dísz honvédeknek a bolsevizmus ellen folytatott harcáról. (Éljen a honvédség! — hangzik többfelől.) majd alattvalói tisztelettel üdvözölte Magyarországot nemrég megválasztott kormányzóhelyettesét, Istent áldását kérte működésére és kijelentette, hogy a Baross Szövetség készséggel áll rendelkezésére a gazdasági fronton. Végül üdvözölte Bárdossy miniszterelnököt és a közgyűlést megnyitotta. Üdvözölte a megjelenteket, így az országgyűlés elnököt, Illoszky János országgyűlési képviselőt helyettesítő dr. Domokos László miniszteri osztálytanácsos, országos igazgatót, az elsőfokú közigazgatás képviselőjét, megjelent dr. Orosz Árpád tb. tanácsnokot, dr. Radó Rezső kamarai főtitkárt, az egyes közületek kiküldöttéit. Köszönetét fejezte ki Szilassy Sándor főispánnak és dr. Kőlcsey Sándor polgármesternek a Baross Szövetséggel szemben állandóan tanúsított nagy megértésükért, egyben bejelentette, hogy Pály államtitkár fogadtatása miatt nem vehettek részt a közgyűlésen.

a Baross, nyuljon alá ő maga a kereskedőknek, esináljon ő szövetezetet és állsa el áruval a kereskedők.

— Az említett „Tricolor” céljainak határozott körvonalozása céljából Volentik Sándor, a Baross Szövetség főszerkesztő szakszabályának elnöke beadványt nyújtott be, melynek kérdése a következők voltak: 1. A szövetezetnek mi a kimondott célja? 2. Milyen előnyöket tud biztosítani a magyar kereskedelemnek? 3. A szövetezet milyen ügykörrel kíván működni? 4. A szövetezet kimondottan árubehozatal, vagy gyári termelés révén kívánja a kereskedelem áruellátását szolgálni? 5. A szövetezetet áruelosztású mely kategóriák kapcsolódhatnak be, részt vesz ebben a kijelölt nagykereskedők, vagy közvetlen csak kiskereskedők részére szándékozik áruit eljuttatni, milyen áron, milyen feltételek mellett, érvényesül-e az árban és az áru minőségében a szövetezetet altruista célja, hogy és mi módon? 6. Biztosítva van-e, hogy ha a szövetezetet illetékes helyről behozatali engedélyt, vagy gyártásra nyersanyagot kap, kizárólag az önálló kereskedelem útján bonyolítatik le és kapnak-e abból a Hangya Szövetezetet főlkja? 7. Ha helybeil elosztó létesül, abban milyen kereskedői érdekeltségek, milyen haszánkört kapnak, nem folyik-e bele a Hangya Szövetezetet igazgatósága döntő módon és nem listozható-e magának így még nagyobb előnyöket?

Ezután dr. Domokos László országos igazgató szólt fel. Műndenekelőtt megnyugtató választ adott a „Tricolor”-ral szemben felmerült kétségekre. Kijelentette, hogy az nem akar detail-kereskedelmet folytatni. Részletesen kitért a Baross Szövetség célkitűzéseire és az ezekhez méltó egyetértésre kérte a megjelenteket a tisztújítással kapcsolatban.

Dr. Balogh Gyula múltévi beszámolójából különösen két tény emel-

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

kedett ki. Az egyik a taglétszám örvendetes szaporodása, a másik pedig az, hogy a debreceni Baross-csoport több mint 12.000 szeretetsomagot juttatott el a szovjet fronton küzdő honvédeknek. A számvizsgáló bizottság jelentését Radnai Márton elnök olvasta fel. Pethő Alajos titkár pedig a költség-előirányzatot ismertette.

A tisztújítás során egyhangú lelkesedéssel fogadták el a szombati választmányi ülés jelöléseit. Losszonczy István államtitkár után díszelnökké választotta a közgyűlés Szilassy László főispán is. Az elnöki székbe távozó dr. Balogh Gyula díszelnök lett, míg helyébe vitéz dr. Dávid Gézát választották meg elnökké. Az ügyvezető elnöki tisztségre Bodnár Géza ny. bankigazgató, nagykereskedő volt jelölve, aki azonban a jelenlegi nagy elfoglaltságára való hivatkozással a tisztséget nem fogadta el, miért is az állás betöltése későbbi időpontra lett elhalasztva. Társlelnökök lettek: Galamb Ferenc, vitéz Fejér István, Nagybakay Antal, Kontsek László, Hj. Wurfel Gyula, dr. Szabó Sándor, Radnai Márton, Schlachta Sándor, Buray Sándor, dr. Rácz Lajos, Kriseh Károly, igazgató Kovács János, főtitkár dr. Palánszky András, tb. főtitkár: Pethő Lajos, pénztári ellenőr Tompa Károly, számvizsgálók: vitéz Holló Imre, Kémert Mikó Gyula, Solymossy Lajos, ifj. Tóthfalussy Géza, dr. Vasady Lajos, ügyészek: dr. Varga Lajos, Szabó Miklós, dr. Mitróvics Tibor.

Választmányi tagok: Erdélyi István, dr. Kondor István, dr. Vidoni Jenő, ifj. Benyáts Emil, Kerekgyártó Imre, dr. Gergely Sándor, Bobák Gábor, dr. Kontsek Miklós, Kovács Sándor, M. Nagy Sándor, vitéz Gábor László, Kardoss Zoltán, Nagy Károly, Bory Ernő, Szabó Miklós, Gödény Ferenc, Eklé József, ifj. Varjassy Imre, Vojth Simon, Csöz László, Szigethy Gyula, P. Gulyás Endre. Bálint József: a fűszerszakosztályban: Faragó István, Csontos Ferenc, Csomós József, Balogh Tamás, Vágó László, Hudák Sándor, Szabó János, Szabó György, Barabás Mihály, ifj. Czinege Tamás; a textilszakosztályban: Aszmann Ferenc, Petrik Károly, Kerecseny János, a cukrászszakosztályban: Hartl János, Ungváry Gábor, a rádió szakosztályban: Mayer Emil, Horváth Sándor; a tűzifa szakosztályban: Erdődy Zoltán, Sretfő János; a cipész szakosztályban: Orosz István, Szalóky Sándor; a terménykereskedő szakosztályban: Somogyi Zsolt, H. Sinay László, a festő szakosztályban: id. Zelinger Ede, Klinge Antal; a szőgyártó szakosztályban: Tóthfalussy Géza, Tóth Béla; a villanyyszerelő szakosztályban: Huray Ferenc, a könyv- és papírkereskedő szakosztályban: Böhm István, Springer József.

A választás után az új elnök köszönetet mondott a bizalomért. Kijelentette, hogy érzi a kitüntető tisztséget terheit és a vele járó felelősséget, de bátran vállalja, mert minden Baross testvér ösztönözni nyújtja segítségét és támogatását.

A textil szakosztály 27 tag aláírásával azt az indítványt terjesztette a közgyűlés elé támogatás végett, hogy a zúgkereskedelem, láncolás, tiltott áron és módon való árusítás megszüntetése érdekében az összes nyílt üzletekkel nem rendelkező zsidó kereskedők és textilbizományosok iparigazolványait hatóságilag sürgősen vonják be és az iparigazolványuktól megfosztott zsidókat szigorúan hatósági ellenőrzéssel a további tevékenységüktől tartassák távol.

Dr. Radó Rezső kamarai főtitkár elismerő szavakkal emlékezett meg a Szövetség távozó elnökének munkájáról. Örömmel állapította meg, hogy a vezetés méltó kezébe ment át és a Baross Szövetség történetében reményteljes új korszak előtűnt. A közgyűlés a Himnusszal zárult.

HIREK

A Magyar Élet Pártjának hírei

KÖZPONTI PÁRTIRODA: Arany Bika-szálló félemelet, ahol a párt szociális tanácsadó irodájában feleket fogadnak és kérvényeket átvésznak minden kedden és csütörtökön délelőtt 10-12 óráig.

SZILASSY LÁSZLÓ FŐISPÁN pártelnöki minőségében fogad minden hétfőn este 6-8 óra között a Magyar Élet Pártja Arany Bika félemeleti helyiségében.

A PÁRT KÉPVISELŐI KÖZÜL: Balogh István fogad minden hó első vasárnap délelőtt 11-12 óráig.

A MAGYAR ÉLET PÁRTJÁNAK TÁRSASKÖRE az Arany Bika-szálló félemeleten nyitva minden nap délelőtt 9-1 óráig és délután 3-9 óráig.

PÁRTNAP minden hétfőn délután 5-8 óráig.

A HAJDU VÁRMEGYEI MAGYAR ÉLET PÁRT vármegyei központjában, a debreceni Főispáni Hivatalban minden hét hétfőjén és pénteken délelőtt 8 órától 11 óráig panasz-nap fog tartani, mely alkalommal pártunk tagjai panaszait és kéréseit előadhatják.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata:

„Kígyó” Dr. Mihalovits Jenő, Piac-utca 31. sz. — „Tisza” Jónap Aladár, Péterfia utca 61. — „Csillag” Beke Barna, Árpádtér 1. — „Szent Háromság” Homokkert, Szabó Kálmán-utca 14. Szallay László. „Mátyás király” Papp Gyula, Nyilastelep, Vámospécsi-út 16.

— **Ma délelőtt lesz Hajdú vármegye közgyűlése.** Hajdú vármegye közigazgatási bizottsága és ezt követően kisgyűlése hétfőn délelőtt tartotta meg közgyűlést megelőző ülését. A közigazgatási bizottsági ülésen főleg az ügyosztályi jelentések hangzottak el, majd a kisgyűlés keretében mintegy előkészítő megbeszélésnek letárgyalták a közgyűlés tárgysorozatát, valamint a külön kisgyűlési tárgyakat. Ezek után ma, kedden délelőtt Hajdú vármegye közgyűlése tartja meg szokásos évnegyvedi ülését Szilassy László főispán elnöklése mellett.

— **Dr. Gulyás Antal** gazd. akadémiái igazgató tart esztörtökön előadást a Gyümölcstermelők Egyesületében. A Debreceni Gyümölcstermelők Egyesülete esztörtökön délután 5 órakor folytatja előadás-sorozatát s ezután dr. Gulyás Antal, a Pallagi Gazdasági Akadémia kiváló igazgatója fogja ismertetni a gyümölcsösökben végzendő fontos teendőket. A nagytudású szakember nagy érdeklődéssel várt előadásában hasznos gyakorlati útmutatásokat fog adni a gyümölcsösök tulajdonosai részére.

— **Nagy László detektívgyakor-nokot Jenőfalvára** vezényelték. A belügyminiszter Nagy László debreceni detektívgyakor-nokot, aki már régebben a debreceni rendőrség politikai osztályán teljesít szolgálatot, a délvidéki Jenőfalva határszéli községbe vezényelte. Nagy László közelesem elfoglalja új állomáshelyét.

— **Műsoros ünnepély a nyilastelepi egyházközségben.** Nagysikerű műsoros délutánt rendezett vasárnap a nyilastelepi egyházközség a gyülekezeti teremben. Mezey Béla lekipásztor olvasott bibliát és mondott megnyitósavakat. Vilmányi Kató leánykört tag szavalt általános tetszés mellett. Meg kell dicsérnünk kitűnő szavalótechnikáját és szavalata őszinte átélését. Dr. Ferenczy Károlyné tartott aktuális témáról előadást. Fekete Lászlóné énekeszámokkal aratott őszinte sikert, a leánykör tagjai pedig két egyfelvonásos darabot adtak elő. A jótékony célú ünnepélyt Orosz János segédlelkész imája rekesztette be.

Csúry Bálint emlékünnepe az egyetemen

Március 13.-án, pénteken lesz Fischer Edwin hangversenye

Ritkán adódó szerencsés körülményeknek és a Zenekedvelők Köre lendületes és rugalmas művészi vonalvezetésének köszönhető, hogy a ma élő zongoraművészek legkitűnőbbikét, Fischer Edwint városunkban hallgathatjuk.

Fischer Edwin Bach zongoraműveinek a leghivatottabb ma élő interpretátora és a d'Albert utáni generáció legvérbelibb Beethoven-játékosa Temperamentumának hatalmas germán ereje, grandiózus vízióira képes fantáziájának rendkívüli mélysége, művészi átélésének megragadó költősége a legmagasabbrendű zeneirodaiom alázatos szolgálatában bontakozik ki. Bach és Beethoven játéka mellett különösen

kongeniális Haendel és Brahms interpretálása, valamint megértő Mozart tolmácsolása tűnik ki.

Ezúton is kéri a Kör t. bérleit, hogy bérlet helyeiket a lehető legsürgősebben szíveskedjenek a Harmathy-könyvkereskedésben levő jegyirodánál biztosítani, mert március 12-én és 13-án a ki nem váltott jegyeket elárusítják. A Fischer Edwin koncertre szóló jegyeket a március 23-i Mozart-est jegyeivel együtt árusítja a pénztár. Az előbbi koncertre a t. bérlet 50-60 százalékos kedvezményű bérlet áron válthatják jegyeiket, míg a Mozart-est 1.50 és 1 pengős áron tarthatják meg az évadban bérlet helyeiket.

— **Uj fűvészkerti gyakor-nok az egyetemen.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Pajerin Rezső sepsiszentgyörgyi lakost a debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetem fűvészkerti gyakor-nokká kinevezte.

— **Altiszt ki nevezés.** A m. kir. földművelésügyi miniszter a gazdasági akadémiák altiszt létszámába Csibi András napibéres szolgálat ideiglenes minőségű szakaltiszté, Vajda János II. osztályú altisztet I. osztályú altiszté nevezte ki.

Irógép tökéletes javítása, újajapítása.
HURAY
okl. írógép-műszerész.

— **A ref. Nagytemplom megtekintése.** Az Iskolánkülső Népművelési Bizottság ma délután fél 4-5-ig a ref. Nagytemplom megtekintésére tanulmányi látogatást rendez. Vezető és előadó: dr. Parkas Pál ref. lekipásztor. Belépti díj nincs. Gyülekezés a Templomkertben, a Boesky-szobornál.

— **Ujabb Nemzetvédelmi Keresztesek.** A Magyar Távirati Iroda jelenté: A Budapesti Közlöny keddi száma a Nemzetvédelmi Keresztes kitüntetettek újabb névsorát közli. A névsor mintegy tíz oldalra terjed.

— **Dr. Nagy Jenő előadása a tavaszi madárvonulásról.** Debrecen közönségének ismét olyan természeti megnyilvánulásokat, érdekességeket lesz alkalma megismerni, amire sehol az országban nem volna alkalma. A Tiszántúli Madárvédelmi Egyesület tavaszi madárestjén dr. Nagy Jenő elnök a tavaszi madármozgalmakat, érkezést, az első énekeseket fogja ismertetni és bemutatni. Külön érdekessége az estnek, hogy azokat a kedves, szívhez szóló énekeket mind művészi természetű hanglényekről fogja az előadó bemutatni. Aki szereti az erdőt és mezőt, annak a legnagyobb gyönyörűsége telik mindig a madárdalban. De csak nagyon kevés ember ismeri az ének után magát az énekest is. Ezen akar segíteni az egyesület, amikor szakszerűleg ismerteti az éneket és egyúttal bemutatja képeken az énekeseket is. Ez alkalommal a Turista Egyesület is részt vesz ez esten, mert ők is szeretnék ismerni az erdő dalosait és énekeket. A madárest ma, kedden este lesz 8 órakor a Gambirinusz különtermében. Minden természetbarátot szeretettel vár az egyesület. Belépti díj nincs.

— **Dr. Szádeczky-Kardoss Tibor egyetem. ny. r. tanár előadása a szociális adópolitikáról.** Az Egyetem Népszerű Pótkolai Tanfolyamán az idei tanév záró előadása március 11-én, szerdán d. u. 5 órakor lesz a Déri-múzeum előadóteremében. Ezt az előadást az elnökség felkérésére dr. Szádeczky-Kardoss Tibor, egyetemi ny. r. tanár tartja meg, amelyben a szociális adópolitikáról nyújt városunk művelt közönségének érdekes és felfogató jellegű előadást az elnökség felkérésére. A Déri-múzeum előadóteremét bizonyára színtől megtölti városunk közönségének színe-java, hogy tájékozódást szerezhesen dr. Szádeczky-Kardoss Tibor egyetemi ny. r. tanár kitűnő előadásából a szóbanforgó fontos kérdéssről. A belépés díjmentes. Mindenki hozza el magával jó ismerőseit is. Pontos megjelenést kérünk.

— **Röze 15 pengőre leszállított áron** kapható a banki erdőhivatal területén, Pac, Bánk és Fancsikán. M. kir. Erdőhivatal.

— **Jól sikerült a Nagybányai játékezők vizsgálja.** Nagybányán a teli hónapokban tanfolyamot rendeztek az új játékezők részére. A tanfolyam iránt igen nagy érdeklődés nyilvánult meg és azon Nagybánya több játékező is részt vett. Az új játékezők szombaton és vasárnap vizsgáltak, igen jó eredménnyel. A játékező vizsgán a központot Tamássy László, a felső-tiszaí kerület elnöke és dr. Thomas Henrik játékező képviselte.

— **Árpádtéri Árva Bethlen Kata Leánykör** nagy sikerrel ismételte meg műsoros ros estjét, március 15-én délután 5 órakor az Árpádtéri Nőegylettel együtt hazafias ünnepélyt rendez a gyülekezeti teremben jótékony célra. A kisleánykörti tag műlábanak a költsége összegyűlt. A már eddig nygtázottakon kívül adományokat adtak a következők: özv. Erdős Istvánné 1 P, Csonka-utcai iskola 31.02 P, özv. Radetzky Lászlóné 2 P, Rakovszky-utcai iskola 3 P, Kiss Andorné 1 P, Bicszt Józsefné 1 P, özv. Hevesi Istvánné 1 P, Leánykör 10 P, Hrabóczy Sándor 5 P, Kovács Gáborné 5.60 P, E. I. né 2 P, Benkő Miklósné 2.50 P, özv. Monoki Istvánné 1 P, Seres Józsefné 60 fillér, N. I. 20 f., id. Tóth Jánosné 60 f, N. N. 20 f, Jancsó Kálmáné 60 f, özv. Fésűs Istvánné 60 f, N. N. 10 f, Puskás Sándorné 60 f, Harsányi Imréné 60 f, Komoródi Jenőné 60 f, N. N. 20 fillér.

NINCS ÁLDOZATA A MÁSODIK ORVTAMADÁSNAK

Vichy, március 9. (OFI) Hétfőn délelőtt szerzett legutóbbi értesülések szerint a Páris melletti Poissy angol részről történt bombázása alkalmával emberéletben nem esett kár. (MTI)

AZ ADY TÁRSASÁG ÜLÉSE A DÉRI MÚZEUMBAN

Tegnap délután az Ady Társaság a Déri Múzeumban népes ülést tartott. Ezalkalmából Varga Balázs tartott ismertető előadást Karácsony Sándorról, a nagy magyar nyelvészről és tudósról. Meltatta Karácsony Sándor tősgyökeres magyarságának lényegét. Különösen lélektani alapon ábrázolta a nagy nyelvudóst, aki új alapokat állított fel a magyar iskolai nevelés terén. A tudományos megalapozottságú előadást a tagok hozzászólása kísérte.

A KLINIKARA SZÁLLÍTÁS UTÁN FELŐRÁVAL MEGHALT EGY IDŐS ASSZONY

Megdőböntés haláleset történt vasárnap este az ideggyógyászati klinikán. Vid Mária 70 éves asszony, Rothermere-utca 55. szám alatti lakos az esti órákban hirtelen rosszul lett, elvesztette eszméletét és összeesett. Hozzáértő azonnal értesítették a mentőket, akik a helyszínre érkezve, elsősegélyben részesítették Vid Máriát, majd miután állapot súlyosnak látszott, kiszállították az ideggyógyászati klinikára. Itt megállapították, hogy agyhűdést szenvedett és mielőtt még segíthettek volna rajta, a klinikára történt szállítás után felőrával meghalt.

R Kerékpárgumi javítása Gumicsizma
RÉTINEL
Pannónia-udvar, Piac-utca 42. szám.

— **Az Ajtósi Dürer Céh** grafika-gyűjtők és grafikusművészek társasága f. évi március hó 11-én, délután fél 5 órától dr. Nyireő István könyvtárgazgató vezetésével megtekintti az Egyetemi Könyvtár s annak grafikai értékeit. A Céh családtagokat, vendégeket is szívesen lát ez alkalommal.

— **A Szülők Iskolája ünnepélyes záróelőadása.** Ma este 6 órakor tartja a folyó tanévi ünnepélyes záróelőadását a Szülők Iskolája az Ipartestület dísztermében (Simonffy utca 1/c, II. emelet). Széleskörű érdeklődés előzi meg Mellau Márton rk. tanítónőképzőintézeti igazgató: „A bolsevizmus hadjárata a vallás-erkölcsi élet ellen” című időszerű előadását. Ez alkalommal dr. Veress István tanügyi főtanácsos — aki immár 17 éve vezeti a Szülők Iskoláját — is szólan fog a közönséghez. A Népművelési Bizottság képviselőjében Török Tibor ref tanítónőképzőintézeti igazgató zárja le ünnepélyesen az idei előadásorozat. Közreműködik a Szent László és a Petőfi Dalkör. Belépti díj nincsen.

Gyászrovat

Kulcsár Katalin 81 éves korában elhunyt. Temetése ma délután fél 5 órakor...

Óz, Papp Ferencné szül. Varga Anna 68 éves korában elhunyt. Temetése ma délután 4 órakor lesz...

Dr. Kocsis János nyus. főgimnáziumi tanár életének 81. évében elhunyt. Temetése ma délután fél négy órakor lesz...

Tüdős Mihály közművelődési elnökének 79. évében elhunyt. Temetése ma délután három órakor lesz...

Végh Mária 76 éves korában elhunyt. Temetése kedden délután 5 órakor lesz a Köztemető III. ravatalozó terméből...

Papp József 7 hónapos korában elhunyt. Temetése kedden délután fél három órakor lesz a Köztemetőből református egyház szertartás szerint...

Takár Gábor 72. évében elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz a Köztemető II. a terméből református egyház szertartás szerint...

Idős Nagy Mihályné született Bodor Julianna 84 éves korában elhunyt. Temetése kedden délután 3 órakor lesz a Köztemető II. a terméből református egyház szertartás szerint...

XII. Pius pápa megkoronázásának harmadik évfordulóján Seregi Jusztinián bíboros hercegprímás a koronázó főtemplomban ünnepléses szentmisét pontifikált...

Koszorúmegváltás. Szabó István és neje, Szöllőssy Otília 10 tíz pengőt küldött kiadójavata-lukba nagylétéai Kulcsár Katalin elhunyt alkalmából koszorúmegváltás címén...

Megoperálták Gusztáv svéd királyt, Stockholmjából jelent a Német TI: Gusztáv svéd királyon hétfőn délben műtétet hajtottak végre. Mint a Svéd TI jelenté, a műtét előtt a svéd koronatanács rendkívül ülésre ült össze és az ülésen Gusztáv Adolf trónörökös megbízta azzal, hogy a király betegsége alatt a kormányzás ügyeit vegesse...

Mulatot és szórta a pénzt a tolvaj péksegéd. Szabó József aradi születésű péksegéd dmunkaadójától több mint 4000 pengőt lopott és ehelyett a pénzből rendkívül költséges életmódot folytatott. Mindenkinek szórta a pénzt, akivel összehozta a sors. Felelősségre vonásakor mindent töredelmesen beismerett. A nyíregyházi törvényszék jogerősen 1 évi börtönrre ítélte.

Nyakendőjére felakasztotta magát egy volt szabadkai adóosztályos. Lakásán egy őrizetlen pillanatban öngyilkosságot kísárelt meg. Franciskovics Simon huszonhétéves volt szabadkai városi adóosztályos. Franciskovics nyakkendője segítségével felakasztotta magát, anyja azonban még idejében észrevette és levágta. Majd értesítette a mentőket, akik kórházba szállították. Franciskovics, mint a nyomozás során megállapították, körülbelül két hét óta üldözési mániában szenvedett és valószínű, ezért követte el tettét is. Állapota rendkívül súlyos.

A Kölcsonos Segélyző Egylet közel kétezer családot egymillió pengő kölcsönrel támogatott

2958 szavazatot képviselő tag jelent meg az évi közgyűlésen

A szövetségi tagságban rejlt nagy segítő erő éppen a megpróbáltatások idején. Termel legértékesebb eredményell. Ez az igazság domborodott ki a Kölcsonos Segélyző Egylet vasárnapi közgyűlésén, melyet az intézet székfűzében dr. Bacso Jenő elnöklésével tartottak. Nagyon sok tag jelent meg, akik összesen 2958 szavazatot gyakoroltak.

Nagy elégedettséggel vették tudomásul dr. Somlyai József ügyvezető igazgató évi beszámolójából, hogy a Kölcsonos Segélyző Egylet híven tradícióhoz és nagy nemzeti feladatahoz, az elmúlt évben közel kétezer család egzisztenciáját biztosította egymillió pengő kölcsönrel való támogatással. Egyre többen tömörülnek a Kölcsonosban. Már az év elején megalkotották az 59-ik évtársulatot 1388 taggal és 5602 törzshatárral, de ez a szám naponta emelkedik az új belépésekkel. A lejárt 56-ik évtársulat hasznának felosztására Bod Ferenc ref. lelkészöl, dr.

Szabó Sándor orvosból, Petrik Károly, Rishó Rezső kereskedőkből és Ory Sándor fűfiszabó mesterből álló bizottságot választottak. Az igazgatóság megerősödött Schlechta Sándor vaskereskedővel, a felügyelőbizottság pedig Szigelhy Gyula igazgatóval.

Elfogadják dr. Somlyai József javaslatát a törvényesen előírt változtatások és a magyarosabb szövegezésű alapszabály módosítására vonatkozólag.

Az igazgatóságnak, felügyelőbizottságnak és tisztviselőknak szociális érdekeiket teljesíti, mindig segíteni kész munkájáért dr. Balla Ferő műasztalosmester mondott a tagok ezreinek nevében meleg hangú köszönetet.

Lelekesen ünnepelték dr. Harndel Vilmost, dr. Mihalovits Jenőt és Varjassy Imrét kitüntetések, Ackermann Pál igazgatót 40 éves jubileuma alkalmából.

A közgyűlés dr. Bacso Jenő elnök zárószavaival fejeződött be.

Dr. Cholnoky Jenő egyetemi tanár érdekes előadása Japánról a MAV. műhelytelepen

Nagy érdeklődéssel kísért előadás hangzott el vasárnap délután a MAV. műhely nagyszertmében. Cholnoky Jenő egyetemi tanár, az országos nevelési feladatjavító bizottság tagja nagy figyelemmel kísért vetített képi előadást Japán földrajzi fekvéséről és politikai helyzetéről.

Hangoztatta, hogy most, amikor a Japán nép hősiességével megtelt a világ, lehetetlen párhuzamot nem vonnunk az ősi magyar karcos dióségeik és a Japán diadala között. Ismertette a huzománys japán-magyar barátságát, mely nem csupán szimpátián, hanem a két nemzet között fennálló rokoni kapcsolatokon alapul. Beszött ezután az előadó a rokon nép nagy, szinte rajongásig menő természetimádásáról, ami szintén rokoni kapcsolatainkat bizonyítja. Beszámolt azokról a földrajzi körülményekről, melyeket a kis nép az utóbbi hetek beforgása alatt végzett bálmulatos ügyességéről és bátorságáról téve tanúbizonyságot. Végül eredeti művészi színészelvéltekben mutatta be azokat a pusztítókat, amiket japán földjén az egyre felújuló tűzhányókibőrések és földrengések okoznak.

A nagyszerű és rendkívül érdekes ismeretterjesztő után a megjelent közönség hosszasan ünnepelte a kiváló előadót, ki- nek neve ma már a legkisebb iskolások körében is közzismert és tisztelt.

FERENCJÓZSEF KESERŰVÍZ

Meghalt Capablanca sakkvilágbajnok. Capablanca sakkvilágbajnok newyorki jelentés szerinti meghalt.

Örökre elaltatta magát. Béres Sándor 29 éves nyírbogati méhésző öngyilkossági szándékból egy nagymennyiségű atlatport vetett magára. Másnap holtan találták rá szülei. Gyakran panaszokdott hozzátartozóinak anyagi gondok miatt, elkeveredésebe négy alkalommal már megkísérelte az öngyilkosságot, ezúttal méreggel, de akkor sikerült megmenteni az életnek.

Egy nyíregyházi diák öngyilkossága. Bagi Ferenc 17 éves nyíregyházi tanítóképzőintézetű növendék a Balsa melletti hídról a Tiszába vetette magát. Az öngyilkosságot többen látták, próbálták is kimenteni a vízből, azonban a szerencsétlen kis diákot pillanatok alatt elnyelte a megáradt Tisza. A halászkok órákig keresték az öngyilkos hulláját, megaládni azonban mai napig sem sikerült. Bagi Ferenc iskolakönyveit, táskáját a Tisza-hídon hagyta. Az öngyilkosság ügyében megindult a vizsgálat. Elsősorban azt akarja a nyomozás tisztázni, hogy mi köztethette a fiatal diákgyermeket arra, hogy eldobja magától az életet.

Anyakönyvi hírek

Szántó Mihály napzámos—Pap Julianna Pac 20. Préz Imre kárpitós, -segéd. Thaly Kálmán-utca 13—Schleizinger Ibolya Szepességi-utca 24. Farkas Béla kereskedősegéd, Wesselyni-utca 97—Bagdi Margit Kuruc-utca 110. Csibi Antal kiscéltő állást—Szalkai Irén Gazdasági Akadémia.

Házasságok: vitéz Deak Lajos MAV-főmérnök, Csep—Barta Julianna, Bőszörményi-út 85. Nemes István Kovács-s. Miklós-utca 18—Bihari Ilona Bellegelő 484. Dóhé János gépkocsivezető—Erdős Margit Homok-utca 21. Mándics István cipészsegéd, Erőss Lajos-utca 26—Bak Margit Déli-sor 23. Papp Pograné gazdasz—Varga Ilona Kassa-út 22. Kerékgyártó Lajos gy. munkás, Baltazar-utca 14—Földvári Eszter Ebes 3. Gyurkó László lakatos-segéd, Homok-utca 124—Szinesák Mária Bakovszky-utca 1. Cordás László helyn munkás, Szondi-utca 17—Balogh Piroksa Csikekert-utca 33.

SZÖNYEGEKET

fűgöngyöket, ággyeterítőket stb. legolcsóbban vásárolhat Horn Rezső szőnyegházában Debrecen, Kossuth-utca 19. szám

Születések: Juhász Lajos címfestő-segéd, Simonffy-utca 31. Leány Mária, Nyilas Ferenc asztalos segéd, Magyar-utca 8. fiú Tibor, Sári József gazdasági eseléd, Egyek, fiú István, Sinóros Szabó József napzámos, Hajdúsámon, leány Lidia, Marsi Lajos Püspökladány, leány Ilona Papp József városi id. kiscéltő, Szabó Kálmán-utca 27. leány Hajnal, Bartha Kálmán Bajnok-utca 50. leány Ilona, —Orsós Pál kiscéltő, Bellegelő 469. fiú Pál, Kádár Lajos kiscéltő, Nagyesere 12. fiú László, Jándi István napzámos, Vértés, leány Julianna, Gerdán Péter Fülöp-utca 40. leány Aliz, Lehel György főjegyző, Gálospetri, fiú György, —Balázs Lajos napzámos, Nádudvar, leány Erzsébet, Jakab Károly K. Tóth-utca 16. sz. fiú Károly, Varga Imre utcaseprő, Kuntalomb-utca 20. fiú József, Lázár Péter vill. szer-segéd, Busi-utca leány Julianna, Lóczy Károly napzámos, Kút-utca 24. leány Katalin, Csiba Gyula Balaton-utca 4. leány Mária, Kovács Tibor MAV segédtiszt Szoboszlai Papp L-utca 29. leány Gabriella, Szarvas József kiscéltő, Elep 77. fiú József, Dobó Sándor ács-s, Hajdúbószörmény, leány Ilona, Ignáth Imre napzámos, Hajdúdorog, leány Julianna, Nagy István napzámos, Böszörményi-út 19. fiú Tibor, Sződenyi János községi jegyző, Nyírlugos, fiú Tamás, Fehér Lajos gazdasági eseléd, Ondód 3. leány Piroksa, Székely Ferenc napzámos, Hargita-utca 56-b, fiú Lajos, Deczki Lajos Kémery Zs. utca 6. leány Irén, Karap Sándor textil gy. művezető, Bethlen-utca 53, fiú Sándor, Veres István g. eseléd, Karabély-utca 6. fiú László, Varga Sándor posta távirász, Apaffy-utca 69. leány Erzsébet, Farsagó András MAV-tiszt Kemény-utca 7. fiú András, Koltai Lajos kereskedősegéd, Rothermere-utca 20. sz. leány Ágnes, Szabó András Uj-utca 10. leány Ilona, Dr. Lengyel Imre egyetemi tanársegéd, Nyomató-utca, fiú Imre.

Halottak: özv. Némethy Ferencné ref., 65 éves, Bánk 108. Cs. Kis Eszter ref., 53 éves, Székelyhadostály-utca 3. Varga Ferenc ref., 30 éves, Nagyrév, Gönczy Lajos ref., 21 éves, Diósgyőr, Dumitras György gk., 28 éves, Krasznaterches, Fe-

her Sándor ref., 75 éves, Tóth Árpád-u. 35. Szabó Gizella ref., 1 hónapos, Vágóhid-utca 3. Radácsi János ref., 1 hónapos Tóth telep, Szabó Jusztina ref., 1 hónapos, Népház, Babán János ref., 37 éves, Székelyhid, Kalmár József ref., 44 éves, Kórház-utca 3. Bagosi Józsefné ref., 35 éves, Vilmos császár-út 26. Rabotni Raffael izr., 71 éves, Kinizsi-utca 25. Özv. Nyilas Ferencné ref., 88 éves, Dohérdó-u. 6. Dalmy Balázné ref., 71 éves, Erzsébet-utca 53. Nagy János ref., 71 éves, Szegefü-utca 6. Ruzsinszky Ida rk., 6 hónapos, Nyírmártonfalya, Özv. Rosenberg Ferencné izr., 70 éves, Tözsér-utca 9. Nagy Mihályné ref., 84 éves, Vendég-u. 35. Dr. Kovács János rk., 81 éves, Magoss György-tér 23. Kulcsár Katalin rk., 31 éves, Kossuth-utca 47. Nagy Gábor ref., 77 éves, Zápolya-utca 7. Klejn Mihály izr., 74 éves, Csokonai-utca 26. sz. Székely László ref., 1 napos, Boeska-tér 1. Czövek Sándor ref., 30 éves, Hajdúszovát, Ifj. Papp József 1 éves, ref., Nagy-léta.

Hajdu vármegye állategészségügye és állatforgalma

Hétfőn délelőtt a vármegye leközigazgatási-bizottsági ülésen dr. Zsupán Kálmán állatorvos, állategészségügyi felügyelő beszámolt Hajdu vármegye állategészségügyi és állatforgalmi adatairól. Jelentéséből kitűnt, hogy februárban rosszabbak az állategészségügyi állapotok. A hivatalból kimutatandó ragadós állatbetegségek közül Hajdúszovátot és Nánáson a lépfene, Egyeken, Nádudvaron és Böszörményben a lőrühesség, Hajdúhadházon a sertésorhán és végül Tiszacsegén a szarvasmarha gümőkór. Másrészt több községben megszűntek az állatbetegségek, így a juh-tiltó Földesen, Hajdúszovátot és Kálmán, a sertéspestis Balmazújvárosban, a szarvasmarha gümőkór Tiszacsegén és a háromfoklora Balmazújvárosban.

Az állatforgalom a múlt hónaphoz viszonyítva lovokban és szarvasmarhákban, továbbá soványsertésben és malacban emelkedett, míg hizott sertésben csökkent. A vármegyéből elszállítottak vasúton 99 lovat, 284 két éven felüli és 74 két éven aluli szarvasmarhát, 3 borjút, 823 darab hizott sertést, 617 sovány sertést, 140 süldőt és 617 malacot, Gápkocsin nem történt szállítás.

Minden hazafias kereskedőnél kaphat repülőbéllyeget.

SZINHAZ

A mosoly országa

Lehár annakidején óriási sikert aratott operettjét újította fel felt ház mellett hétfőn este vícz Jakabffy igazgató propaganda előadás keretében. A darab most is sikert aratott. Ugy látszik időtállóbb, mint gondoltuk.

A főszerepekben Anta I. Ha, D. Kovács József és Márkus Lajos játszott Antal Ha most is jól énekel és játszott. Tetszett Márkus könnyed és könnyelmű férfiasága, de nagyon sikerült volt D. Kovács Szu-Csong maszkja is. A nagy számát egyébként háromszor ismételték. A megismétlések túlzásbavátele a színház komolyágát veszélyezteti. Meglepően bájos volt Földessy Lilla, annál csönyvább volt ez alkalommal Szokolay Gyuszi, aki azonban ugyszerűen mókázott. A kínai herceget Rogoz Imre játszotta, a többi fontosabb szerepet pedig Kárpáti Maya és Sándor István, Fest Vidor jól vezényelt.

SZINHÁZI MŰSOR:

Kedden este: Sybill. Szerda este: Nótás kapitány. Filléres helyyarak. Csütörtökön este: Kék Duna.

A SZINHÁZI IRODA HIREI:

Kedden este Jacobi gyönyörű operettje, a Sybill, szerdán filléres helyyarakkal a Nótás kapitány kerül előadásra. Csütörtökön a legszebb Strauss-melodíák esendülnek fel a Kék Duna operettben.

Lázár Mária pénteki és szombati vendégjátékára jegyek már válthalók.

A falragaszokon hirdetett „Mosoly országa” előadása helyett „Mágnás Miska” kerül színre szombat délután ugyanesnek filléres helyyarakkal.

A kukorica vetőmag szükséglet biztosítása

Az 1470—1942. M. E. számú rendelet szerint, akinek a birtokában 5 mázsát meghaladó mennyiségű kukorica készlet van, köteles készletét — a korábbi bejelentésekre, illetőleg a katonai beszerző osztályok által foganatosított elszámoltatásra tekintet nélkül — a rendelet hatálybalépésétől számított nyolc nap alatt, — vagyis az 1942. évi március hó 15-ig bejelenteni.

A 10 mázsát meg nem haladó készleteket a közlelendési ügyosztály gabona-irodájában (Doboz-átjáró, földszint) naponta délelőtt 8—2 óráig az ott rendelkezésre bocsátott nyomtatványon, a 10 mázsát meghaladó készleteket pedig a m. kir. gazdasági felügyelőséghez (Barna-u. 2. sz.) ajánlott levélben kell megtenni.

A m. kir. gazdasági felügyelőség a helyszínen az érdekeltek meghallgatásával, vagy egyéb alkalmas módon a szükséghez képest megállapítja, hogy a bejelentőnek vetőmag szükségletén felül milyen mennyiségű vetési célra alkalmas kukorica-készlete van és ezt a készlet birtokosával közli.

Az előbbieket szerint megállapított, vetési célra alkalmas kukorica-készleteket a Hombár igénybeveheti és a készlet birtokosa ezt a készletet az igénybevetelkor a Hombárnak rendelkezésre bocsátani.

A Hombár az igénybevett készletért az átvétellel egyidejűleg a készlet birtokosának köteles ugyanannyi súlyú, takarmányozásra alkalmas kukoricát átadni és ezenfelül a földművelésügyi és a közellátási miniszterek által egyetértéssel megállapított árkülönbötet is megtéríteni.

A bejelentések adatait, valamint a kukorica-készletek esetleges felhasználásának jogosságát a földművelésügyi miniszter hatósági közegek útján ellenőriztetik.

A rendelet megszerzése kihágást képez és hat hónapig terjedhető elzárással büntetendő. Egyebekben a Budapesti Közlöny 1942. évi március hó 7-iki számában megjelent rendelet nyújt bővebb felvilágosítást.

Polgármester.

Vaddisznó helyett a barátját találta el az orvvadász. A miskolci törvényszék 21 napi fogságra ítélte Alföldi Andrást, aki a múlt év őszén Edély határában engedély nélkül vaddisznóra vadászott és vad helyett vadászársát, Csepelszki Lászlót találta el és súlyosan megsebesítette. Az ítélet jogerős.

Hirdetmény. Debrecen sz. kir. város selejtezés folytán különféle használt ingóságokat kíván f. hó 13-án, pénteken délelőtt 9 órakor Dégenfeld-tér 5. sz. a nyilvános árverésen értékesíteni. Árverésre kerülnek kézi eszközök, bútorok, gazdasági gépek, kötélárúk és más kiseljeztelt használati tárgyak. Az árverési feltételek a gazdasági ügyosztályban (Városháza félemelet 14. sz. szoba) a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Gazdasági tanácsnok.

Hirdetmény. Felhívom az érdeklődő gazdaközönség figyelmét arra, hogy Debrecen sz. kir. város törvényszék által bíróságra bízott ad ki tartásra, illetőleg használatra. A rendelkezésre álló bikák a csődörös Eprekerten megtekinthetők s ugyanott bármikor átvehetők, a tartási feltételek pedig a gazdasági ügyosztályban (Városháza félemelet 14. sz. szoba) a hivatalos órák alatt tekinthetők meg. Gazdasági tanácsnok.

SPORT

NAGY GÓLARÁNNYAL GYŐZÖTT A DVSC A GYENGE RUSJ ELLEN

DVSC—SK Rusj 12:2 (6:1).

Vasárnap az ungvári Rusj csapatát látta vendégül a DVSC barátságos mérkőzést játszott vele és 12:2 arányban győzött ellene.

A két csapat a következő összeállításban futott ki a pályára: DVSC: Kőrödi — Zsidig, B. Nagy — Zilahi, Erdélyi, Orosz — Szilárd, Berecz, Szilágyi, Mester Sidlik, Rusj: Kreeska — Pap, Szerp — Kohán, Szóga, Kriván — Hajlik III, Cvékus, Csancsinov, Leske, Tamás. A mérkőzés kiegyensúlyozottan indul, hosszan előrevágott labdákkal próbálkoznak a csapatok mindkét oldalon. A nyolcadik percben Csancsinov kitör és a hálóba lök (1:0). Pár perc múlva aztán kavarodásból Mester ritkán látott nagy góllal egyenlít. Két perc múlva ismét Mester szerzi meg a vezetést, majd Sidlik remek kapásigólt 16 (3:1). A 30. percben Szilágyi lök tiszta helyzetből gólt, majd a 38. és 40. percben ismét Mester a gólszerző (6:1).

A második féldőben a DVSC megváltoztatja az összeállítást. Erdélyi helyett Gere és Szilárd helyett Szabó kerül a

csapatba. A 6. percben Szabó, a 10. percben Mester, majd két perc múlva Sidlik küldi a hálóba a labdát (10:1). A 30. percben Csancsinov szépít (10:2). Pár perccel befejezés előtt Sidlik és Szilágyi két gyors egymásután lök góllal elérik a tucatot.

Hiba lenne azt hinni, hogy a DVSC jól játszott. Ezt a Rusj-t nem volt feladata megverni még a gyenge DVSC-nek sem. Kőrödinak nem volt sok munkája, de kielégített. Zsidig jól mozgott, B. Nagy a szokott jó volt. A fedezett sor volt a leggyengébb, Zilahi szürkén. Erdei kimondottan gyengén játszott. Gere sem mutató sokat a második féldőben. Orosz lustán játszott. A csatársorban Sidlik volt a legjobb ember, széles is megmutatta, hogy tud. Mester remek lövéseivel igazolta jó formáját. Berecz nem sokat mutatott, Szilárd és Szilágyi rosszul játszottak. A Rusj-ban a közvellen védelem sokszor keményen dolgozott, csatárai gyorsak, de baj van az összejátszókkal. Csancsinov sem ragyogott. A kapus benne van egy-két góllal.

DVSC II—Nyilastelepi Törökös 10:1 (4:0). Nagyverdei Stadion, vezette Lenevel dr. A kis DVSC félgözzel játszott. Helvt kapott a csapatban Serfőző és Keskeny is. Góllövő: Serfőző (3), Tisza (3), Nagy S (2), Horváth (2), illetve Szabó, Keskeny a második féldőben védés közben súlyos sérülést szenvedett, mint az orvos megállapította, sérülése agrázkódás. Ekkor született a Nyilastelep gólja is. Jól játszott Oláh, Nagy, Tisza, Serfőző és Keskeny, a Nyilastelephben Szabó és a két Szűcs tünt fel.

KIKAPOTT AZ UJPEST

A Nemzeti Bajnokság III. fordulóját ismét szolgált egy-két vaskos meglepetéssel. A Szolnok remek küzdelem után maga alá gyűrte az Ujpestet és így előre lök a második helyre. Igen nagy meglepetést keltett az S-BTC-nek a Gamma felett aratott hatalmas győzelme, valamint a Lampart győzelme. Eredmények a következők: Szolnok—Ujpest 2:1 (1:0), Elektromos—MAVAG 2:1 (1:1), Ferencváros—Kolozsvar 5:1 (3:1), Lampart—Kispest 3:2 (3:1), WMFC—DIMAVAG 6:3 (2:2), Ujvidék—SZVSE 3:1 (3:0), S-BTC—Gamma 4:1 (2:0), Szeged—Nagyvárad 2:2 (2:1). Vasárnap a következő mérkőzéseket játsszák: Gamma—Lampart, WMFC—Nagyvárad, MAVAG—Kispest, Ujvidék—Ferencváros, Szeged—S-BTC, DIMAVAG—Elektromos, Kolozsvar—Ujpest, Szolnok—SZVSE.

Az NB II Tisza-csoportjában: Z. Danuvia—KEAC, Marosvásárhely—Ganz, Törökös—Goldberger, NYTVE—D. Magyar ság, Nagyványa—DVSC, Szalmár—Postás, N. Törökös—KMAV.

Az NB I állása:

1. WMFC	18	14	2	2	51:29	30
2. Szolnok	18	12	4	2	54:25	28
3. Ujpest	18	11	5	2	63:28	27
4. Ferencváros	18	11	1	6	90:43	23
5. Nagyvárad	18	8	6	4	55:29	22
6. Gamma	18	10	2	6	43:34	22
7. Szeged	18	7	7	4	56:30	21
8. Elektromos	18	8	2	8	42:39	18
9. SalBTC	18	6	5	7	41:45	17
10. Kispest	18	8	1	9	43:54	17
11. DIMAVAG	18	4	7	7	39:42	15
12. Lampart	18	6	1	11	30:55	13
13. Kolozsvar	18	5	2	11	33:53	12
14. Ujvidék	18	4	3	11	28:71	11
15. MAVAG	18	1	4	13	21:60	6
16. SZVSE	18	2	2	14	24:76	6

Vasárnap Torma I válogatón legyőzte Csapogyt és így a válogatottban a svájciak ellen ő lesz a pehelysúlyú válogatott.

Mezőúton a szombaton rendezett KISOK tornász bajnokságot a debreceni református főgimnázium csapata nyerte meg. Második a debreceni állami gimnázium csapata. A ref. gimnázium nagy fölényrel nyerte a versenyt, győztes csapatában Balla Tibor, Máté, Dohár, Krisch, Pap Zs. és Böszörményi szerepeltek. Egyéni versenyben 1. Balla Tibor, 2. Horváth (Kisújszállás), 3. Réti (állami g.) 4. Pap B. (debreceni állami gimnázium), 5. Krisch (református gimnázium).

NEGY DEBRECENI BIRKOZÓ ÉRT EL HELYEZEST BUDAPEST BAJNOKSÁGBAN

Budapest görög-római és szabadfogású birkozó bajnokai versenyét vasárnap bonyolították le a Nemzeti Sportcsarnokban. Délelőtt az előmérkőzéseket tartották meg, délután hat órakor pedig a nagyszámú közönség előtt a döntőkre került a sor. A légsúlyban (görög-római) Bencez UTE lett a bajnok, 2. Tóth (válogatott keret), 3. Aranyi MTE. Pehelysúly (szabadfogású) bajnok Tóth UTE, 2. Illés D. Magyarság, 3. Szőke BSC. — Könyvsúly (görög-római) bajnok Pintér BVSC, 2. Káli MWTK, 3. Váradi MWTK. Félnehéz súly (szabadfogású) bajnok Kovács BVSC, 2. Tarányi Debreceni VSC, 3. Gedeon Debreceni VSC. Váltósúly (szabadfogású) bajnok Sívári MAC, 2. Nagy WMTK, 3. Mihályfi DVSC. Középsúly (görög-római) bajnok Finyák Győri AC, 2. Balogh WMTK, 3. Németh DVSC. — Nehéz súly (görög-római) bajnok Rihceczki MAVAG, 2. Kosa (Testvériség), 3. Palotás BVSC.

badfogású) bajnok Sívári MAC, 2. Nagy WMTK, 3. Mihályfi DVSC. Középsúly (görög-római) bajnok Finyák Győri AC, 2. Balogh WMTK, 3. Németh DVSC. — Nehéz súly (görög-római) bajnok Rihceczki MAVAG, 2. Kosa (Testvériség), 3. Palotás BVSC.

Közgazdaság

BUDAPESTI TERMÉNYTOZSDE

Vetőmagokat élénken keresnek a gabonatorzsde magpiacán. A kínálat is javuló, de minden cikkből csak apróbb tételek kerülnek piacra.

Kütesek: loheremag 100 mázsa 90 százalékos 230, 45 mázsa fehér bárcás 325, 3 mázsa fehér bárcás 325, budapesti paritás. Répamag 4 mázsa takarmány 282, 17 mázsa takarmány 275, 45 mázsa takarmány 246, 44 mázsa takarmány 246, 8 mázsa takarmány 282, 4 mázsa takarmány 216, 2 mázsa cukor 275, ab feladó állomás. Somkóró 3 mázsa vető 200, ab feladó állomás.

ÁRVERESI HIRDETMÉNY

A Városi Takarékos és Hitelintézet Rt. zálogházában 1941. év június és július hónap elzalogosított, illetve 1941. év december és 1942. év január hónap lejárt 8595 számtól 11709 számig arany, 15424 számtól 21020 számig, egyéb ingó, továbbá 5352, 7180, 8375. zálogtárgyak közül azok, melyek ki nem váltattak, vagy meg nem hosszabbítottak, 1942. március hó 26-án délután 3 órakor a zálogház helyiségében árvereztetnek.

Az ezidőszert árverésre kerülő tárgyak jegyzéke az intézet helyiségében megtekinthető.

Hosszabbítások az árverés előtt legalább két nappal eszközölendők. Debrecen 1942 március 9.

Az igazgatóság.

Főszekesítő: Felelős szerkesztő: Dr. Nagy Imre Benyovszky Pál

Kiadja: Alföldi Sajtóvállalat Kft. Felelős kiadó: Balogh István

APRÓHIRDETÉSEK

Nyomozó iroda

Gálocsy legregibb magánnyomozó megfigyelő, nyomozásai díszkértek, eredményesek. Zöldfa-u. 3. T.: 28-72. 1414

Magánnyomozó irodám minden bizalmas nyomozást, megfigyelést a legnagyobb diszkréció mellett. Több évtizedes gyakorlat! Jánosy Mihály, Debrecen, Virág-utca 21. Telefon: 23-78. 1811

Háztartási alkalmazott

Bejárónót keresek azonnalra délelőtti elfoglaltsággal. Beresényi-u. 8. 1658

Betöltendő állás férfiaknak

Házi munkák végzéséért és kertgondozásért lakást, világítást és fizetést adok. Honvéd-u. 23. ha eddigi béres lakását cserében átadja. 1659

Erdekképviselői ügyekben jártas keresztlény urat délutáni foglalkozásra felvezünk. Írásbeli ajánlatokat „Kalmár” jellegre a kiadóba kérünk. 1660

Oktatás

Símai gyors- és gépiróiskolában új tanfolyam kezdődik. Piac-u. 73. sz. Államvizsga. 1421

Naményi gyorsíró- és gépiróiskolában tanfolyam bármikor megkezdhető. Államvizsga, állásbajánlás. Vidékieknek vasútkedvezmény. — Batthyány-u. 1. 1517

Ingatlanközvetítő iroda

Akik bármilyen ingatlan eladni, venni, bérlet, bérbeadni akarnak, keressék fel Popovics Sándor Földművelésügyi Minisztérium által engedélyezett ingatlanközvetítő irodáját, Nagyvárad, Szent János-u. 6. Telefon 15-67. 1658

Ajánlat

Szép fényképek, nagytípusok, okmány másolatok Burg József fotószalon, Hanga-bérbázis. 1397

Rozsda és savmentes evőeszközök

nagy választékban **Tóth Gyula** vasüzletében

Céppárakat, gramofonokat, varrógépet, segédmotorosokat, kerékpárokat szakszerűen javít: Király, Royal-épület. — Eladás, vétel, csere. 1413

Lakás- és szobakereslet

Három szobás villalakást keres Nagyverdei közelében Veréb börtvart, telefon 28-06. 1661

2 vagy 3 szobás, fürdőszobás lakást keres Széchenyi vagy Miklós utcai részben főtisztviselő, esetleg cserébe központi fekvésű hasonló lakásért. Cím a kiadóban. 1659

Lakás csere

Szegeden bérelt két szobás komfortos lakásomat felcserelem helybeli hasonló lakással. — Cím a kiadóban. 1657

Kiadó lakás 2 szobás

Kiadó Szent Anna utca 5 alatt 2x2 szobás, 2x1 szobás lakás a bérlő által átálakításhoz kötve. Ertekezni lehet házfelügyelőnél 2—4-ig. 1645

Kereslet

Veszek használt bútort, pénzes szekrényt, zongorát, varrógépet, zálogházból kiváltott tárgyakat, Csapó 16; telefon: 13-30. 1600

25—30 holdas tanyát, bérletre vagy megvételre keresek. Győri József, Tokaj, Zemplén m. 1656

Hálószoba berendezést vennék, kevésbé használtat és garanciátlan tisztát, lehetőleg sötét színben. Cím a kiadóba kéri beadni. M.

Maradék gyapju, pamut, selyem fonalakat minden színben vesz Pethő népművészeti szaküzlet, Szent Anna-u. 10. Telefon 32-41.

Rádió

Rádiót minden típusú vegyen előnyös részletre is Szabó Lajos műszerész-től, Csapó-utca 84. Javítások garanciával olesón. Telefon: 32-54. 573

Bútor

Sajátkészítésű kombinált szekrények, ebédlők hálók, előszoba, konyhaberendezések, amerikai és rendez íróasztalok, matracok, hencserék — magyaros bútorokat és mindenféle asztalos és kártyos munkákat megrendelésre is elfogad asztalos és kártyos kisiparosok bútorrakata: Vár-u. 1. szám. Zenedépalota. 1955

Minek a fényes kiralak, amikor olcsóbban vásárolhat mindenféle lakberendezési tárgyat udvari bútorüzletben. Piac-utca 71. 1966

Hálószobák, ebédlők, kombinált szobák, konyhaberendezések Salamon bútorüzletében. Jó minőség, előnyös árak. — Ifnyadi-u. 2. alatt. 1218

Modern háló, konyha berendezés, divány, szelton, kombinált szoba, íróasztal eladó, Kossuth-u. 51. 1222

Eladó házhely

Olcso házhelyek a Póroszlay-úton. Erdeklődők forduljanak a Debreceni Műkögyárhoz. — Fürdő-utca 2. sz. 1210

Eladó ház

Homokkerti, Ovoda utca 13. számú ház két szoba, konyha, előszoba, melléképületekkel, 700 kvadrát jötmény szőlővel, felszereléssel, 831 négyzetgölg földdel eladó. Ertekezni ugyanott. 1966

Földi-utca 4. számú villa gyümölcsösével garázzsal eladó. Cím a kiadóban. 1646

Beköltözhető adómentes két szobás ház eladó Huszár Gál-u. 32. 1633

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. műintézetének körforgógépén. Igazgató: Somogyi Gábor.